

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Využití finančních prostředků z ESF na podporu zaměstnanosti v regionu Vsetín
Use of ESF to Support the Employment in the Region Vsetín

Student: Lucie Bělunková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Alena Machalová

Ostrava 2012

Zadání bakalářské práce

Student: **Lucie Bělunková**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6210R004 Eurospráva**
Specializace: **01 Eurospráva**
Téma: **Využití finančních prostředků z ESF na podporu zaměstnanosti
v regionu Vsetín
Use of ESF to Support the Employment in the Region Vsetín**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Nezaměstnanost a regionální politika EU
3. Analýza vývoje nezaměstnanosti v regionu Vsetín
4. Využití prostředků z ESF
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha:

C. H. BECK, 2009. ISBN 978-80-7400-11-6.

KUCHAŘ, Pavel. *Trh práce: sociologická analýza*. Praha: Karolinum, 2007. 183 s.

ISBN 978-80-246-1383-3.

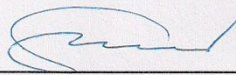
ŠIMEK, Milan. *Ekonomie trhu práce A*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2007. 171 s. ISBN 978-80-248-1416-2.

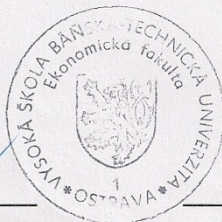
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

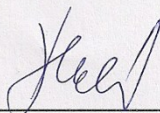
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Alena Machalová**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

prof. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně“.

V Ostravě dne 11. května 2012

.....Lucie Bělunková.....

Lucie Bělunková

Chtěla bych touto cestou poděkovat vedoucí práce Ing. Aleně Machalové a oponentce Ing. Janě Vrbové za odbornou pomoc a věnovaný čas při tvorbě bakalářské práce.

OBSAH

1 Úvod.....	5
2 Nezaměstnanost a regionální politika EU	6
2.1 Nezaměstnanost.....	6
2.1.1 Základní pojmy v oblasti nezaměstnanosti	6
2.1.2 Měření nezaměstnanosti	7
2.1.3 Druhy nezaměstnanosti	8
2.1.4 Příčiny nezaměstnanosti	12
2.1.5 Důsledky nezaměstnanosti	13
2.2 Regionální politika EU	15
2.2.1 Pojetí regionální politiky EU.....	15
2.2.2 Nástroje regionální politiky EU	16
2.2.3 Cíle regionální politiky.....	20
2.2.4 Operační programy.....	22
3 Analýza vývoje nezaměstnanosti v regionu Vsetín.....	27
3.1 Charakteristika regionu Vsetín	27
3.1.1 Přírodní podmínky okresu Vsetín	27
3.1.2 Sociální a ekonomické podmínky okresu Vsetín	28
3.1.3 Charakteristika jednotlivých mikroregionů Vsetín	29
3.2 Vývoj nezaměstnanosti v okrese Vsetín.....	30
3.2.1 Zaměstnanost v okrese Vsetín.....	30
3.2.2 Míra nezaměstnanosti v okrese Vsetín.....	32
3.2.3 Vývoj a struktura evidovaných uchazečů o práci v okrese Vsetín.....	34
3.2.4 Porovnání vývoje uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst	38
3.2.5 Srovnání míry nezaměstnanosti okresu Vsetín se Zlínským krajem, Českou republikou a EU - 27	39
3.3. Doporučení v oblasti snížení nezaměstnanosti v okrese Vsetín.....	40
4 Využití prostředků z ESF	42
4.1 Národní individuální projekty	42
4.2 Regionální individuální projekty.....	43
4.3 Doporučení pro projekty financované z ESF na KoP Vsetín.....	51
5 Závěr.....	53
Seznam použité literatury	55

Seznam zkratek 62

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

1 Úvod

Tématem bakalářské práce je „Využití finančních prostředků z ESF na podporu zaměstnanosti v regionu Vsetín“. Pro zpracování byl vybrán právě region Vsetín, který se řadí mezi okresy v České republice nejvíce ohrožené vysokou mírou nezaměstnanosti.

Nezaměstnanost je velmi vážným a diskutovaným problémem, zvláště když se začala zvyšovat prohlubováním hospodářské krize. Nezaměstnaná osoba se ocitá ve velice složité situaci, působí na ni nepříznivé ekonomické a sociální faktory, které mají vliv na psychický a zdravotní stav člověka. Mít zaměstnání znamená pro člověka pocit jistoty, uspokojení, radosti a také určité společenské postavení.

Regionální politika Evropské unie (dále jen EU) se stala jednou z jejich nejvýznamnějších politik. Dne 1. května 2004 vstoupila do EU i Česká republika, tím se jí otevřela možnost čerpání prostředků z evropských fondů. Této možnosti využil také KoP Vsetín, který se prostřednictvím Evropského sociálního fondu snaží pomoci uchazečům o zaměstnání hlavně ve zvýšení jejich kvalifikací, dovedností a pracovních návyků.

Pro analýzu nezaměstnanosti v regionu a podporu prostředků z Evropského sociálního fondu (dále jen ESF) je nezbytné zpracovat teoretickou část práce s vymezením hlavních pojmů a definic z oblasti nezaměstnanosti a regionální politiky EU vypracovaných z odborné literatury. V této části je uvedeno, jak lze měřit nezaměstnanost, jaké existují druhy, příčiny a důsledky nezaměstnanosti. V kapitole o regionální politice EU je objasněno pojetí této politiky, její nástroje a cíle a v závěru jsou charakterizovány operační programy pro období 2007 – 2013. Praktická část bakalářské práce obsahuje analýzu vývoje nezaměstnanosti v okrese Vsetín doplněnou o doporučení v oblasti snížení nezaměstnanosti v regionu Vsetín. Ve druhé kapitole praktické části jsou uvedeny možnosti využití prostředků z ESF na podporu zaměstnanosti v regionu Vsetín, taktéž doplněné doporučením.

Cílem bakalářské práce je zjištění nezaměstnanosti v okrese Vsetín a vypracování analýzy vývoje nezaměstnanosti. V práci budou vymezeny nejohroženější skupiny osob na trhu práce a bude rovněž poukázáno na možnost snížení nezaměstnanosti prostřednictvím podpory z finančních prostředků Evropského sociálního fondu.

2 Nezaměstnanost a regionální politika EU

Nezaměstnanost je v současnosti jedno z nejsledovanějších témat tržního hospodářství. Regionální politika zahrnuje koncepční i výkonnou aktivitu regionálních i státních institucí a jejím smyslem je vyrovnaní disparit a dosažení růstu regionů. (Buchtová, 2002; Novotná, 2007)

2.1 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost představuje značný a velmi problematický makroekonomický jev. Od 30. let 20. století se nezaměstnanost stala jedním z hlavních témat hospodářské politiky. (Buchtová, 2002)

2.1.1 Základní pojmy v oblasti nezaměstnanosti

Mezinárodní organizace práce definovala osobu, která je zaměstnaná, nezaměstnaná a osobu mimo pracovní sílu.

Zaměstnaná osoba je starší 15 let, má zaměstnání nebo podniká, pobírá peněžní nebo naturální příjem, patří sem také osoby v domácnosti, studenti. (Kuchař, 2007; Tuleja, 2006)

Nezaměstnaná osoba je starší 15 let, která nepracuje za peněžní ani naturální mzdu, je připravena nastoupit do zaměstnání nejpozději do 14 dní a aktivně si hledá práci, což znamená, že je registrovaná na úřadu práce nebo u jiné zprostředkovatelské agentury, hledá si práci v podnicích, podává inzeráty apod. (Kuchař, 2007; Tuleja, 2006)

Osoby mimo pracovní sílu, někdy označované jako ekonomicky neaktivní obyvatelstvo, jsou takové osoby, které nejsou zaměstnány a nesplňují výše uvedené podmínky pro osoby nezaměstnané. Jde například o děti, studenty, kteří nepobírají mzdu, starobní a invalidní důchodce, osoby na mateřské a dlouhodobě nemocné. (Kuchař, 2007; Tuleja, 2006)

Zaměstnané osoby společně s nezaměstnanými tvoří ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Poměr ekonomicky aktivního obyvatelstva a dospělé populace (starší 15-ti let) je ukazatelem míry ekonomické aktivity (míry participace), jak je vidět v následujícím vztahu: (Kuchař, 2007; Tuleja, 2006)

$$r_{EA} = \frac{EA}{DP} \cdot 100 \quad (2.1)$$

Zdroj: Tuleja, 2006

Kde: r_{EA} - míra ekonomické aktivity

EA - ekonomicky aktivní obyvatelstvo

DP - dospělá populace

2.1.2 Měření nezaměstnanosti

Nezaměstnanost lze určit buď absolutním počtem nezaměstnaných, nebo mírou nezaměstnanosti. Pro posouzení vývoje nezaměstnanosti se používá spíše míra nezaměstnanosti. Míru nezaměstnanosti lze vypočítat, jak vidíme ve vzorci 2.2, jako podíl nezaměstnaných ku ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu. Míra nezaměstnanosti se vyjadřuje v procentech. (Jurečka, 2009)

$$u = \frac{N}{EA} = \frac{U}{PS} [\%] \quad (2.2)$$

Zdroj: Jurečka, 2009; Tuleja, 2006

Kde: u - míra nezaměstnanosti

N - nezaměstnaní (někdy označováno U)

EA - ekonomicky aktivní obyvatelstvo (někdy označováno PS - pracovní síla)

Určování míry nezaměstnanosti má však také své nedostatky, protože do kategorie nezaměstnaných osob se počítají také ti, kteří ve skutečnosti práci aktivně nehledají, a naopak se zde nezapočítávají ti, kteří pracují nedobrovolně na částečný úvazek. (Tuleja, 2006)

Existuje registrovaná a obecná míra nezaměstnanosti. Obecnou míru nezaměstnanosti získáme z dat Výběrových šetření pracovních sil (dále jen VŠPS), které provádí Český statistický úřad a používají se hlavně k mezinárodnímu srovnání. Počítá se jako počet nezaměstnaných (registrovaná a neregistrovaná nezaměstnanost) v poměru k celkovému počtu pracovních sil. V čitateli u registrované míry nezaměstnanosti, která je publikovaná MPSV a vychází ze statistik úřadů práce, se nachází počet dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání a „ve jmenovateli součet počtu zaměstnaných z VŠPS, pracujících cizinců registrovaných na úřadech práce nebo s platným povolením k zaměstnávání či živnostenským oprávněním a počtu dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání.“ (Kuchař, 2007, s. 118) Zjednodušeně se vyjadřuje jako nezaměstnaní, kteří jsou registrovaní na úřadech práce k celkové pracovní síle. (Kuchař, 2007; Jurečka, 2009)

2.1.3 Druhy nezaměstnanosti

Základními druhy nezaměstnanosti jsou nezaměstnanost frikční, strukturální, cyklická a sezónní.

Frikční nezaměstnanost je druh krátkodobé nezaměstnanosti, většinou vzniká vstupem na trh práce nebo přechodem z jednoho pracovního místa na druhé. Je označována jako tzv. „dobrá“ nezaměstnanost, jelikož je předpokladem pro optimální alokaci pracovních sil. Tento typ nezaměstnanosti se vyskytuje v důsledku mobility pracovníků, kteří se přesouvají kvůli vlastním potřebám, jako jsou lepší podmínky, nebo pokud chtějí předejít úpadku problémové firmy, ale hlavně kvůli ekonomické situaci, např. vyššímu platu. Je také spojena s hledáním prvního zaměstnání po ukončení školy. Pokud vezmeme v úvahu tři hlavní faktory vzniku frikční nezaměstnanosti, kde prvním faktorem je existence volných pracovních míst na trhu práce, druhým krátká doba nezaměstnanosti a třetím faktorem jsou pracovníci, kteří mají požadovanou kvalifikaci, pak bývá tato nezaměstnanost označována jako dobrovolná nezaměstnanost. (Tuleja, 2006; Mareš, 1994; Šimek, 2007; Jurečka, 2009)

Strukturální nezaměstnanost je dlouhodobou a regionálně rozdílnou nezaměstnaností, kde příčinou vzniku je neshoda na trhu práce v oblasti kvalifikace. Určité kvalifikace může být na trhu nedostatek, a proto je po ní vyšší poptávka, u jiné kvalifikace je naopak nadbytek, a tím dojde k vyšší nezaměstnanosti v tomto oboru. Tato nezaměstnanost vzniká kvůli technickému pokroku (nahrazení pracovní síly technikou) a změnám struktury celé nebo jen dílčí části ekonomiky. Struktura poptávky po práci se mění, protože nezaměstnané osoby nemají kvalifikaci, dovednosti a znalosti, které jsou požadovány. Strukturální nezaměstnanost může také vznikat neefektivním řízením firem nebo odstraněním starých odvětví. Tento druh nezaměstnanosti je považován za nejvíce nepříznivý pro ekonomiku, protože může dlouhodobě postihnout jak méně kvalifikované, tak i vysoce kvalifikované osoby. (Jurečka, 2009; Mareš, 1994)

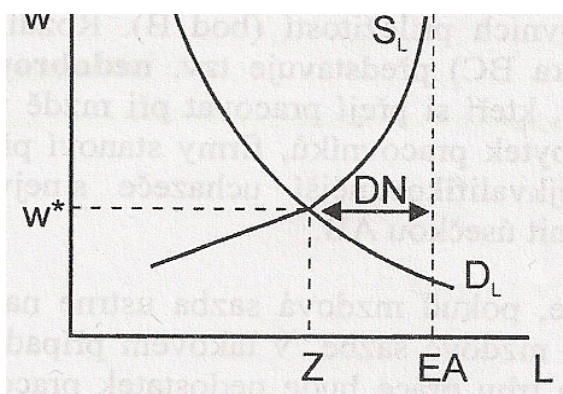
Cyklická nezaměstnanost vzniká změnou tempa růstu hrubého domácího produktu (dále jen HDP) neboli cyklickým pohybem ekonomiky. Tento typ nezaměstnanosti má vliv na celou ekonomiku, prochází přes všechna odvětví národní ekonomiky. Pokud tempo HDP roste, pak mluvíme o expanzivní ekonomice a cyklická nezaměstnanost se snižuje. V opačném případě, kde tempo růstu HDP klesá a ekonomika se nachází v recesi, tak cyklická nezaměstnanost vzrůstá. Je také nazývána nezaměstnaností z nedostatečné poptávky. Mezi cyklickou nezaměstnaností a agregátní poptávkou se vyskytuje nepřímá úměra, pokud klesne

agregátní poptávka, pak roste cyklická nezaměstnanost. (Jurečka, 2009; Tuleja, 2006; Mareš, 1994)

Sezonní nezaměstnanost může být spojena s přírodním cyklem a s ročním obdobím, ve stavebnictví byla v minulosti označována jako zimní sezonní nezaměstnanost. Tímto typem nezaměstnanosti jsou zasažena například i zemědělská území a také služby spojené hlavně s turistikou. (Mareš, 1994; Tuleja, 2006)

Dobrovolná nezaměstnanost se týká osob, které se dobrovolně rozhodnou, že nabízená mzda je pro ně příliš nízká, a proto pracovat nechtějí. Tyto osoby buď upřednostňují volný čas, nebo čekají na lépe placené pracovní místo. Na obrázku 2.1 je znázorněna dobrovolná nezaměstnanost úsečkou ZEA. Z obrázku je patrné, že nabídka práce je dostatečně velká, aby zajistila práci ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu, ale výše mzdové sazby je pro většinu nezaměstnaných nepřijatelná. (Jurečka, 2009; Buchtová, 2002)

Obr. 2.1: Dobrovolná nezaměstnanost

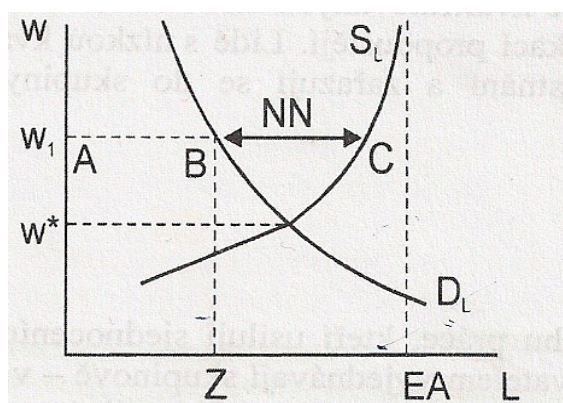

Zdroj: Jurečka, 2009

Kde: DN - dobrovolná nezaměstnanost, w - mzdová sazba, L - množství práce, w^* - rovnovážná mzdová sazba, EA - ekonomicky aktivní obyvatelstvo, Z - zaměstnaní, D_L - poptávka po práci, S_L - nabídka práce. (Jurečka, 2009)

Nedobrovolná nezaměstnanost vzniká nepružností mezd. Dle obrázku 2.2 je zřejmé, že existuje pracovní síla, která má zájem při mzdové sazbě w_1 pracovat, ale nevyskytují se pro ně pracovní místa. Mzdová sazba w_1 má vyšší hodnotu než rovnovážná mzdová sazba w^* , proto vzniká přebytek nabídky práce, tedy nabízené množství práce je větší než počet pracovních míst. Úsečka BC znázorňuje rozsah nedobrovolné nezaměstnanosti. (Jurečka, 2009; Buchtová, 2002)

Obr. 2.2: Nedobrovolná nezaměstnanost

Zdroj: Jurečka, 2009

Kde: NN - nedobrovolná nezaměstnanost, w - mzdová sazba, w_1 - skutečná mzdová sazba, L - množství práce, w^* - rovnovážná mzdová sazba, EA - ekonomicky aktivní obyvatelstvo, Z - zaměstnaní, D_L - poptávka po práci, S_L - nabídka práce. (Jurečka, 2009)

Dalším typem je **neúplná nezaměstnanost**. Při neúplné nezaměstnanosti se může jednat o práci na snížený pracovní úvazek, kdy zaměstnanec pracuje na zkrácenou pracovní dobu, tj. má omezený pracovní týden a pracovní dobu, popř. na jednom pracovním místě pracují dvě osoby apod. Tento typ zaměstnanosti je odsuzován za vnucení horších pracovních podmínek, protože část z těchto neúplných nezaměstnaných je bez sociálního zabezpečení a bez pracovní ochrany. (Mareš, 1994)

Skrytá nezaměstnanost se týká nezaměstnaných, kteří nejsou registrováni na úřadech práce nebo u jiných agentur a přitom nejsou zaměstnáni a práci si ani nehledají. Patří sem například ženy na mateřské dovolené, studující nebo osoby, které provádí veřejně prospěšné práce nebo rekvalifikační kurzy. (Mareš, 1994)

V **nepravé nezaměstnanosti** se nachází osoby, které jsou sice nezaměstnané, ale o práci ani nestojí, nehledají ji. Jejich cílem je pobírat podporu v nezaměstnanosti. Do této nezaměstnanosti také řadíme osoby pracující nelegálně v tzv. šedé ekonomice.¹ (Mareš, 1994)

Job stagnation je nezaměstnanost, o které se mluví v období, kdy je obrovská nezaměstnanost a lidé, kteří mají vysokou kvalifikaci, a tím nárok na lepší pracovní místo, raději zůstanou na tom horším místě, jelikož mají strach z toho, že také budou nezaměstnaní. (Mareš, 1994)

¹Do šedé ekonomiky řadíme nelegální, ale produktivní činnosti, které jsou problémem při počítání hrubého domácího produktu. (Jurečka, 2009)

Dlouhodobá nezaměstnanost bývá různě definovaná, nejčastěji se jedná o nezaměstnanost, která je delší než jeden rok. Je důležité vědět jakou délku nezaměstnanost má z důvodu určení regionů, které jsou problémové. Dlouhodobá nezaměstnanost se stává velkým tlakem na státní rozpočet a také je charakterizována značnými tlaky na zprostředkování práce. Postihuje nejvíce méně kvalifikované lidi. (Mareš, 1994)

Přirozená míra nezaměstnanosti je dalším typem nezaměstnanosti. Dosažení přirozené míry nezaměstnanosti je jedním z cílů makroekonomické politiky. Tvůrci přirozené míry nezaměstnanosti jsou američtí ekonomové Milton Friedman² a Edmund Stanley Phelps. První pokusy o definici přirozené míry nezaměstnanosti se objevily v 60. letech 20. století. Vzniká v době, kdy země optimálně využívá své zdroje a ekonomika se nachází na úrovni potencionálního produktu. Pokud nějaká nezaměstnanost existuje, pak se většinou jedná o nezaměstnanost frikční a o nezaměstnanost dobrovolnou. Přirozená míra nezaměstnanosti je chápána jinak v makroekonomii a jinak v mikroekonomii. Makroekonomické pojetí definuje přirozenou míru nezaměstnanosti ve vztahu k inflaci. Je označována NAIRU (non - accelerating inflation rate of unemployment) a jedná se o nezaměstnanost, při níž je inflace stabilní, nevede k růstu ani ke snižování inflace. Přirozenou míru nezaměstnanosti pak můžeme vypočítat podle rovnice 2.3. (Jurečka, 2009; Tuleja, 2006)

$$u^* = \frac{K}{L} + \tau \quad (2.3)$$

Zdroj: Tuleja, 2006

Kde: u^* - přirozená míra nezaměstnanosti

K - kapitál

L - pracovní síla

τ - index tlaku na růst nominálních mezd

Podle mikroekonomického pojetí přirozené míry nezaměstnanosti vzniká tato míra působením trhu a tuto míru nelze trvale usměrňovat nástroji fiskální a monetární politiky. Přirozenou míru nezaměstnanosti lze vyjádřit podle rovnice 2. 4., kde pracujeme s mírou ztráty zaměstnání a mírou získání zaměstnání. Míru ztráty zaměstnání získáme podílem nových nahlášených uchazečů o zaměstnání na celkovém počtu zaměstnaných a míru získání

² Milton Friedman, americký ekonom, v roce 1976 získal Nobelovu cenu za ekonomii.

zaměstnání určíme jako podíl nových umístěných žadatelů o zaměstnání na celkovém počtu neumístěných žadatelů o zaměstnání. (Tuleja, 2006; Kuchař, 2007)

$$u^* = \frac{r_z}{r_z + r_n} \cdot 100 \quad (2.4)$$

Zdroj: Tuleja, 2006

Kde: u^* - přirozená míra nezaměstnanosti

r_z – míra ztráty zaměstnání

r_n – míra získání zaměstnání

Na přirozenou nezaměstnanost působí několik faktorů, např.:

- podpora v nezaměstnanosti - čím je vyšší a delší podpora v nezaměstnanosti, tím se nezaměstnaní méně snaží najít si nové zaměstnání,
- demografická skladba - většinou platí, že mladší a kvalifikovanější osoby, oproti starším a méně vzdělanějším, nachází snadněji práci,
- kvalita a efektivnost úřadů práce a ostatních zprostředkujících agentur,
- dostupnost pracovních míst,
- motivace nezaměstnaných k hledání nové práce. (Jurečka, 2009; Šimek, 2007)

Pokud se přirozená míra nezaměstnanosti neshoduje se skutečnou mírou nezaměstnanosti, pak se mluví o podzaměstnanosti a přezaměstnanosti. Podzaměstnanost vzniká vyšší skutečnou mírou nezaměstnanosti nad přirozenou mírou nezaměstnanosti a ekonomika se nachází v recesní mezeře. Naopak u přezaměstnanosti je skutečná míra nezaměstnanosti nižší než přirozená míra nezaměstnanosti, a proto mluvíme o expanzivní mezeře. (Mareš, 1994; Tuleja, 2006)

S přirozenou nezaměstnaností úzce souvisí plná zaměstnanost, kterou lze charakterizovat jako stav, kdy ten kdo chce pracovat, tak si vždy místo najde. (Mareš, 1994; Tuleja, 2006)

2.1.4 Příčiny nezaměstnanosti

Existuje několik přístupů k příčinám nezaměstnanosti. Podle **neoklasického (liberalistického) přístupu** je nezaměstnanost považována za krátkodobou nerovnováhu mezi nabídkou práce a poptávkou po práci, kde hlavní pozornost je věnována straně nabídky. Pokud existuje krátkodobá nerovnováha, pak se odstraní pomocí „neviditelné ruky trhu“.

Určitá minimální míra nezaměstnanosti je nezbytná a neodstranitelná, většinou se jedná o nezaměstnanost frikční a dobrovolnou. Za příčinu nezaměstnanosti jsou považovány obrovské mzdové potřeby, menší ochotnost k přesouvání a špatná informovanost. Nezaměstnanost je řešena prostřednictvím nabídky práce, usměrňováním mezd a bojem proti inflaci, který má přednost před bojem s nezaměstnaností. (Šimek, 2007; Mareš, 1994)

Keynesiánský přístup kritizuje neoklasickou ekonomii za to, že nezaměstnanost považuje za dobrovolnou a frikční, poněvadž podle něj se objevuje i nedobrovolná nezaměstnanost. Za příčinu nezaměstnanosti keynesiánci považují malou poptávku po práci, tedy situaci, kdy lidé nemohou najít zaměstnání ani za nízké mzdy. Někdy bývá nazvána jako keynesiánská nezaměstnanost, která vychází z toho, že „*souhrnná poptávka není dostatečně velká, aby zajistila plnou zaměstnanost, přičemž snižování a úbytek snižování mezd, které je důsledkem růstu poptávky po práci, souhrnnou poptávku dále snižuje, protože přitom klesá kupní síla obyvatelstva a tím opět i poptávka*“. (Mareš, 1994, s. 29 - 30) A druhou příčinou je technologický pokrok, kde pracovní sílu nahradily technologie. Keynesiánci si myslí, že nezaměstnanost by měl řešit nejen trh, ale také stát. Oproti neoklasické ekonomii je obrovská nezaměstnanost větším zlem než zvyšování cenové hladiny a sociální stát je vnímán pozitivně. Podle Keynese jsou známy čtyři základní typy nezaměstnanosti, a to nezaměstnanost frikční, strukturální, cyklická a sezonní. (Šimek, 2007; Mareš, 1994)

Monetaristický přístup se objevoval v 70. a 80. letech 20. století, tedy v období charakteristickém velkou mírou nezaměstnanosti. Příčina je spatřována ve státních zásadách do ekonomiky, a tím ve špatné alokaci zdrojů. Monetaristé kritizují Keynesiánský přístup a spíše se přiklání k neoklasické ekonomii. Zvýšení nezaměstnanosti vnímají jako potřebnou pro zmenšení míry inflace. (Šimek, 2007; Mareš, 1994)

Podle **marxistického přístupu** je tržní mechanismus nestabilní, a proto se nezaměstnanost řešit nedá. Marx vnímá nezaměstnané jako tzv. „rezervní armádu“, kde rezerva slouží při náhlých pohybech kapitálu. Marx se také hodně soustředil na nezaměstnanost, která je spojená s nadvýrobou, ta je pokládána za cyklickou. (Šimek, 2007; Mareš, 1994)

2.1.5 Důsledky nezaměstnanosti

Práce je pro člověka nezbytnou součástí jeho života, díky ní se cítí užitečný, přináší mu radost a uspokojení, dochází k navazování nových vztahů a přátelství. Ztráta zaměstnání má pro člověka jak ekonomické, psychické, tak i sociální a zdravotní důsledky. Mezi ekonomické dopady patří snižování hrubého domácího produktu, protože nejsou využity

všechny zdroje. Ztráta HDP je zjišťována pomocí Okunova zákona (pokud míra nezaměstnanosti vzroste o 1 % oproti přirozené nezaměstnanosti, pak klesne produkt o 2 - 3 % oproti potencionálnímu produktu). S vysokou mírou nezaměstnanosti také narůstá tlak na státní rozpočet kvůli podporám v nezaměstnanosti a výdajům na úřady práce. Státní rozpočet také přichází o své příjmy z daní z příjmů, které platí zaměstnaní. S dlouhodobou nezaměstnaností roste počet trestných činů, což značí další výdaje z rozpočtu státu na soudy, policii nebo vězenství. (Buchtová, 2002; Jurečka, 2009)

Žít svůj život jen z podpory v nezaměstnanosti znamená obrovský pokles příjmů, tedy i životní úrovně, a u některých rodin, zejména u těch, které nedostávají podporu, ale žijí jen ze sociální podpory, se mluví o chudobě. Ztráta zaměstnání může dostat člověka do sociální izolace, vyhýbá se pak nejen zaměstnaným, ale také nezaměstnaným, protože na něj negativně působí. Nezaměstnaný nemá uspokojeny všechny své potřeby, ztrácí svůj lidský kapitál a nemá možnost k rozvíjení svých znalostí a dovedností. U dlouhodobě nezaměstnaných klesá zájem o hledání zaměstnání, ztrácí se smysl pro život, nastává strach z budoucnosti, objevuje se pocit selhání, úpadku, nejistoty, podřazenosti a zklamání. Tito lidé se dostávají do finančních obtíží, omezují své kontakty a přicházejí o svou sebedůvěru, mají často i sebevražedné sklony. (Buchtová, 2002; Mareš, 1994)

Z hlediska zdravotního stavu nezaměstnaného člověka existuje tzv. deprese z pracovní deprivace. U této nemoci se projevují důsledky spojené s nechtěnou ztrátou zaměstnání depresemi. Tato nemoc je u každého různá. Hloubka deprese se liší podle podpory, kterou má nezaměstnaný u rodiny a přátel, podle finanční situace nebo podle jeho zkušeností. Ale existuje i mnoho dalších onemocnění, které s nezaměstnaností souvisí, jedná se například o poruchy nálady, poruchy osobnosti, somatická onemocnění a další. (Buchtová, 2002; Mareš, 1994)

Důsledky z nezaměstnanosti mají vliv nejen na nezaměstnaného, ale také na jeho celou rodinu. Může dojít k poškození vztahů v rodině, všichni členové mohou pociťovat finanční těžkosti, může docházet k domácímu násilí a následně pak k rozvodu. Rodina má na nezaměstnaného také pozitivní dopad hlavně díky podpoře rodinných příslušníků a příbuzenstva. (Buchtová, 2002; Mareš, 1994)

2.2 Regionální politika EU

Regionální politika EU, často nazývaná strukturální politika nebo také politika hospodářské a sociální soudržnosti, je tzv. koordinovanou politikou. Členské státy realizují také svou regionální politiku. Obsahem regionální politiky je snižování rozdílů mezi regiony, snižování nezaměstnanosti, ale také ochrana životního prostředí. První zmínky o potřebě snižování rozdílů mezi regiony se objevily již na počátku evropské integrace v Římské smlouvě. Avšak o skutečné regionální politice EU se hovoří až od roku 1975, kdy vznikl Evropský fond regionálního rozvoje. (Novotná, 2007; Vilamová, 2005)

2.2.1 Pojetí regionální politiky EU

Existuje celá řada definic regionální politiky, např. „*Regionální politika představuje všechny veřejné intervence, které vedou ke zlepšování geografického rozdělení ekonomických činností, resp. které se pokoušejí napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky pro dosažení dvou vzájemně závislých cílů - ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů*“. (Stejskal, Kovárník, 2009, 12 s.)

Regionální politika EU je založena na principech adicionality, partnerství, programování a koncentrace. Princip adicionality znamená, že pomoc, která je poskytnuta ze strukturálních fondů, je pouze doplňková a nenahrazuje veřejné výdaje. Partnerství klade důraz na spolupráci Evropské komise a orgánů na místní, regionální a národní úrovni. Programování spočívá především v tom, že finanční prostředky ze strukturálních fondů se rozdělují podle programů. Princip koncentrace je založen na tom, že prostředky ze strukturálních fondů se používají k uskutečnění projektů, které mají předem stanovený cíl. Vedle těchto principů existují i tzv. doplňkové principy, kterými je solidarita, která zahrnuje pomoc od ekonomicky rozvinutějších a vyspělejších zemí pro státy ekonomicky méně rozvinuté, dalším doplňkovým principem je subsidiarita, ta spočívá v rozhodování na nejnížší možné úrovni, a posledním je monitorování a vyhodnocení, které se zajímá o efektivnost vynaložených prostředků. (Novotná, 2007)

Pro klasifikaci regionů v EU se používá nomenklatura územních statistických jednotek NUTS, která byla uvedena Eurostatem v roce 1988. Klasifikace slouží k harmonizaci a zpracování statistik v EU a k ekonomicky sociálním rozborům jednotlivých regionů. Existují NUTS na regionální úrovni, zde se jedná o NUTS 1, NUTS 2 a NUTS 3 a lokální úroveň LAU, která se skládá z LAU 1 a LAU 2. Základní podstatou pro rozdělení regionů, jak

lze vidět v tabulce 2.1, je minimální a maximální hranice počtu obyvatel. (Novotná, 2007, EUROSTAT, 2011)

Tab. 2.1: Rozdělení NUTS úrovní podle počtu obyvatel

Úroveň NUTS	Minimální hranice	Maximální hranice
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Zdroj: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/principles_characteristics; vlastní zpracování

V příloze 1 se nachází jednotlivé počty NUTS regionů podle členských států, celkově NUTS 1 je v EU 97, NUTS 2 2 271 a NUTS 3 1 303. LAU 1 je v EU 8397 a LAU 2 121 601. Celá Česká republika tvoří NUTS 1, NUTS 2 tvoří sdružené kraje (regiony soudržnosti), kterých je 8, NUTS 3 se skládá z krajů, kterých je 14, LAU 1 vychází z okresů a LAU 2 jsou obce, kde okresů má ČR 77 a obcí 6 249. Z přílohy 1 je také patrné, že nejvíce NUTS 1, NUTS 2 i NUTS 3 se nachází v Německu. (Novotná, 2007, EUROSTAT, 2011)

2.2.2 Nástroje regionální politiky EU

Nástroje se člení podle věcného a ekonomického působení a zabývají se hlavně problémovými regiony. Podle ekonomického působení se rozdělují nástroje na mikroekonomické a makroekonomické. Podle věcného působení se dělí na administrativní a infrastrukturní, informační a poradenské a finančně motivační. (Novotná, 2007)

Do makroekonomických nástrojů řadíme fiskální politiku, která se zabývá přerozdělením státního rozpočtu, kde větší množství prostředků ze státního rozpočtu putuje do problémových regionů. Dalším makroekonomickým nástrojem je monetární politika, pomocí které lze podporovat problémové regiony, např. zjednodušenými podmínkami pro poskytnutí úvěru. Posledním nástrojem tohoto typu je protekcionalismus, díky kterému dochází k omezení dovozu zboží a služeb do problémových regionů. (Novotná, 2007)

Mezi mikroekonomické nástroje řadíme nástroje týkající se realokace (přemístění) kapitálu a pracovních sil. Realokace pracovních sil vychází ze skutečnosti, že pokud nastane úbytek obyvatelstva v problémovém území, pak se ještě více prohloubí problémy v jejich rozvoji. Proto je kladen důraz v těchto regionech na přilákání nových investorů, vytváření nových pracovních míst, pomoc při přestěhování obyvatel. U nástroje realokace kapitálu je

nejdůležitější vytvoření nových pracovních příležitostí poskytováním pomoci již existujícím firmám nebo novým firmám. (Novotná, 2007)

Strukturální fondy (dále jen SF) patří mezi finanční nástroje regionální politiky a slouží ke snižování regionálních disparit a zaostalosti regionů. SF podporují různé oblasti, např. výzkum a vývoj, ochrana životního prostředí, služby týkající se malých podniků, přímé investice na vytvoření pracovních míst a hledání pracovních příležitostí pro znevýhodněné obyvatele. Do SF pro období 2007 - 2013 patří Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond, v minulém období ke zmíněným dvěma fondům patřily ještě Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond a Finanční nástroj pro podporu rybolovu. (Novotná, 2007)

Evropský fond regionálního rozvoje „European Regional Development Fund“ (dále jen ERDF) vznikl Nařízením Rady (EHS) č.724/1975. Důvodem vzniku tohoto fondu bylo rozšíření Společenství o Irsko, Velkou Británii a Dánsko³. Připojením těchto zemí, hlavně Irska a některých regionů Velké Británie, se začaly prohlubovat regionální disparity a nerovnosti. Pro představu za rok 1975 měl fond k dispozici 300 mil. účetních jednotek, o rok později pak 500 mil. a v roce 1977 taktéž 500 mil. účetních jednotek. V tomto období dostala nejvíce prostředků z tohoto fondu Itálie, následně Velká Británie a pak Francie. Na grafu 2.1 lze vidět, že v roce 1975 měl fond k dispozici 40 % (150,0 mil. ECU) z celkového rozpočtu fondů a v roce 2005 56 % (15 512,3 mil. EUR). (Boháčková, 2009)

Pro období **2000 - 2006**, kdy existovaly 3 cíle, byl z ERDF podporován pouze Cíl 1 a Cíl 2. V regionech, které spadají do **Cíle 1**, bylo přispíváno k vytvoření infrastruktury, která se týkala energetických, telekomunikačních a dopravních sítí a podporována byla také oblast životního prostředí. V rámci **Cíle 2** se podpory z fondu zaměřily na povzbuzení podnikatelů, např. v oblasti průmyslu, na ozdravení regionů závislých na rybolovu a oživení zaostalých městských oblastí. V obou cílech bylo hlavně přispíváno na zaměstnanost, tedy na investice, které přinášely nová pracovní místa a různé služby pro podnikatele. V tomto šestiletém období byly prostředky z ERDF poskytovány na úrovni NUTS 2, popřípadě NUTS 3. V Cíli 1 mohly regiony získat maximálně 75 % celkových nákladů (výjimku tvoří ty regiony, které podporuje Fond soudržnosti - pak lze získat 80 %) a minimálně 50 % veřejných výdajů. Regiony podporované Cílem 2 mohly získat maximálně 50 % celkových nákladů a minimálně 25 % veřejných výdajů. (Boháčková, 2009)

³ Dánsko, Velká Británie a Irsko přistoupily do Společenství v roce 1973. Tím se Společenství rozrostlo na devět členů.

Na období **2007 - 2013** je ERDF řízen Nařízením Rady (EU) č. 1083/2006. V tomto období také existují tři cíle Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. Pro cíl **Konvergence** jsou prostředky z fondu zaměřeny na zaměstnanost a hospodářský rozvoj, např. investice do vzdělání, výzkumu a vývoje, investice na kulturu, dopravu se zohledněním na životní prostředí, dále pak investice na vybudování informačních společností, na oblast cestovního ruchu, energetiky a zdravotnické infrastruktury. V rámci cíle **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** podporuje fond oblast životního prostředí, přístup k telekomunikačním a dopravním službám a oblast znalostní ekonomiky. Cíl **Evropská územní spolupráce** nabízí členským státům prostředky na rozvoj nadnárodní spolupráce, hospodářský, přeshraniční, environmentální a sociální vývoj a prostředky na posílení efektivnosti regionální politiky. (Boháčková, 2009)

Evropský sociální fond „European Social Fund“ (dále jen ESF) zahájil svou činnost v roce 1957. Jeho hlavním posláním je snížení nezaměstnanosti a lepší efektivnost trhu práce. Ve svém počátku se ESF týkal jen zakládající šestice států Společenství, tedy Francie, Německa, Itálie, Nizozemí, Belgie a Lucemburska, kde největší míra nezaměstnanosti byla zaznamenána v Itálii (tudíž zde putovalo nejvíce prostředků z fondu), naopak v Lucembursku nezaměstnanost neexistovala. Vidíme na grafu 2.1, že v roce 1975 získal fond 148,6 mil. ECU, což je 40 % z celkového rozpočtu fondů, a v roce 2005 8639,8 mil. EUR 31 %. (Boháčková, 2009)

Na období **2000 - 2006** fond působil v oblastech, jako je např. podpora pracovní síly, snížení nezaměstnanosti, hlavně té dlouhodobé, dále zlepšení poradenství a vzdělání s cílem ulehčit přístup na pracovní trhy, podporovat rovné příležitosti na trhu práce, zlepšení postavení žen na trhu práce. (Boháčková, 2009)

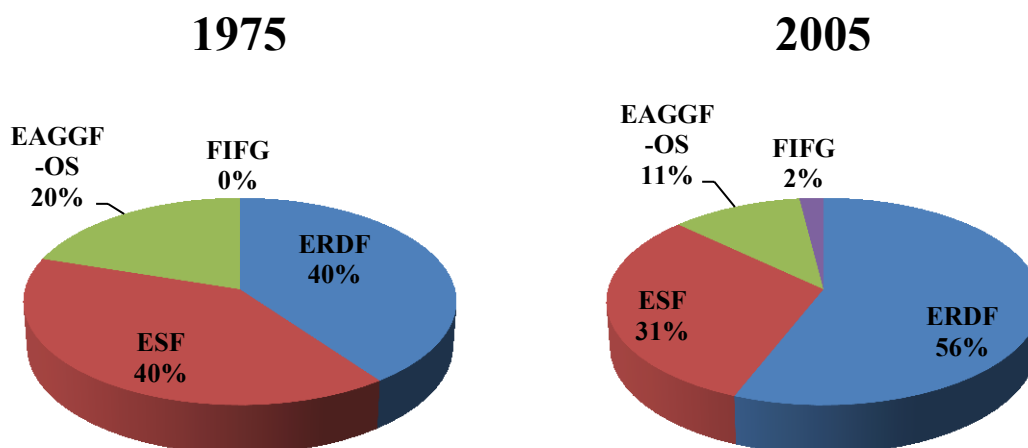
V období **2007 - 2013** musí ESF zohledňovat tři důležité skutečnosti, a to rozšíření Evropské unie o nové členy, prohlubující se proces globalizace a problém stárnutí obyvatelstva. ESF se v tomto období řídí podle Nařízení Rady (EU) č. 1083/2006 a podporuje především cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a cíl Konvergence. Zaměřuje se hlavně na rozvoj lidského kapitálu, zlepšení přístupu k zaměstnání a přizpůsobivosti pracovníků a podnikatelů a zlepšení v oblasti začlenění znevýhodněných osob. V tomto období je také kladen důraz na imigrantské obyvatelstvo a jejich zapojení do pracovního trhu. (Boháčková, 2009)

Evropský zemědělský orientační a záruční fond „European Agricultural Guidance and Guarantee Fund“ (dále jen EAGGF) vznikl v roce 1962 a obecně podporoval zemědělské výrobce. Do strukturálních fondů se řadila pouze jeho orientační, taktéž nazývána podpůrná,

část z tohoto fondu. Záruční část se týkala Společné zemědělské politiky EU a pokrývala 95 % prostředků z fondu. Orientační část měla pouhých 5 %. Orientační sekce podporovala např. venkovské oblasti, farmaření, rozvoj lesů, dále začínající farmáře a investice do cestovního ruchu. EAGGF zanikl po roce 2006 a pro programovací období 2007 - 2013 byly vytvořeny dva nové fondy: Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský zemědělský záruční fond, tyto fondy se však strukturálních fondů již netýkají. (Boháčková, 2009; Novotná 2007).

Finanční nástroj na podporu rybolovu „Financial Instrument for Fisheries Guidance“ (dále jen FIFG) byl založen v roce 1993 a hlavně se soustřeďoval na revitalizaci rybářských oblastí, zvýšení konkurenceschopnosti v rybářských oblastech, zachování rovnováhy mezi poptávkou a nabídkou zdrojů a také se zaměřoval na oblast marketingu výrobků pro rybolov. Aktivita FIFG se týkala např. modernizace rybářských přístavů a rybářských lodí, prevence mořských zdrojů, hledání nových trhů pro rybářské oblasti. FIFG se již v programovacím období 2007 - 2013 neřadí mezi strukturální fondy. Místo FIFG vznikl na období 2007 - 2013 Evropský rybářský fond. (Boháčková, 2009; Novotná, 2007).

Graf 2.1: Podíl jednotlivých strukturálních fondů v letech 1975 a 2005

Zdroj: Boháčková, Hrabánková, 2009; vlastní zpracování

Mimo strukturální fondy existuje **Fond soudržnosti**, někdy také nazývaný kohézní fond, „Cohesion fund“ (dále jen FS), který byl zaveden v roce 1993 Maastrichtskou smlouvou a Nařízením Rady (EU) č. 1164/1994. Tento fond posiluje hospodářskou a sociální

soudržnost. Prostředky jsou poskytovány chudším členským zemím (tím se liší od strukturálních fondů, které jsou určeny na rozvoj regionů). FS poskytuje finanční prostředky do oblastí transevropských dopravních sítí a životního prostředí a je určen státům, které mají hrubý národní důchod na obyvatele (dále jen HND/obyv.) nižší než 90 % průměru Společenství (měřen v paritě kupní síly, dále jen PPP) a tento členský stát musí provádět program hospodářské konvergence, který znamená, že země musí předcházet nadměrnému státnímu deficitu. FS může financovat až 85 % výdajů a prostředky z FS nesmí být použity např. na vyřazování jaderných elektráren, na placení úroku nebo na bytové stavby. (Boháčková, Hrabánková, 2009; Regionální politika, 2011; European Commission..., 2012; Europa, 2006)

Na období **1993 - 1999** měl FS k dispozici 15 150 mil. ECU, v tomto období čerpalo z tohoto fondu Španělsko 52 - 58 %, Řecko 16 - 20 %, Portugalsko 16 - 20 % a Irsko 7 - 10 %. (European Commission..., 2012; Europa, 2006)

Na období **2000 - 2006** prostředky získaly tytéž země: Španělsko 63,1 - 63,5 %, Řecko 16 - 18 %, Portugalsko 16 - 18 % a Irsko 2 - 6 % (Irsko čerpalo pouze do roku 2003, jelikož jeho HND/obyv. bylo vyšší než 90 % průměru EU). Z přílohy 2 je patrné, že nejvíce prostředků získalo Španělsko, a to 12 357 mil. EUR, dále v tomto období čerpaly státy, které přistoupily v roce 2004. Způsobilé státy je možno vidět v příloze 3, kde je zřejmé, že nejvíce z FS čerpalo Polsko 4 178,60 mil. EUR, následně Maďarsko 1 112,67 mil. EUR a Česká republika 936,05 mil. EUR. (European Commission..., 2012; Europa, 2006)

Pro období **2007 - 2013** jsou aktivity FS úzce spojeny s cílem Konvergence. V tomto období čerpaly z fondu Řecko, Portugalsko, Španělsko (to se nachází v přechodném období, poněvadž jeho HND/obyv. je nižší než 90 % EU - 15), státy přicházející do EU v roce 2004, tedy Kypr, Malta, Polsko, Česká republika, Slovenská republika, Maďarsko, Slovinsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva a státy, které se připojily v roce 2007, tedy Bulharsko a Rumunsko. (Boháčková, Hrabánková, 2009; Regionální politika, 2011; European Commission..., 2012; Europa, 2006)

2.2.3 Cíle regionální politiky

Na období **2000 - 2006** byly cíle z předchozího období z šesti sníženy pouze na tři. **Cíl 1**, který podporuje rozvoj zaostávajících regionů, vznikl spojením cíle jedna a šest z minulého programovacího období a byl vymezen pro regiony kde HDP/obyv. za poslední tři roky byl nižší než 75 % EU (měřen v PPP) neboli pro regiony NUTS 2. **Cíl 2** je zaměřen na hospodářskou a sociální soudržnost regionů, které čelí strukturálním problémům. Vznikl

sloučením původního cíle dva a pět a je určen pro regiony NUTS 3. Tento cíl byl vymezen pro městské, venkovské a rybářské oblasti a pro regiony, které provází socioekonomické změny. **Cíl 3** přispívá k modernizaci politiky zaměstnanosti a systémů vzdělávání. Vznikl spojením cílů tři a čtyři a zabývá se oblastí lidských zdrojů, bojem s nezaměstnaností a především s nezaměstnaností mladých osob. (Boháčková, 2009)

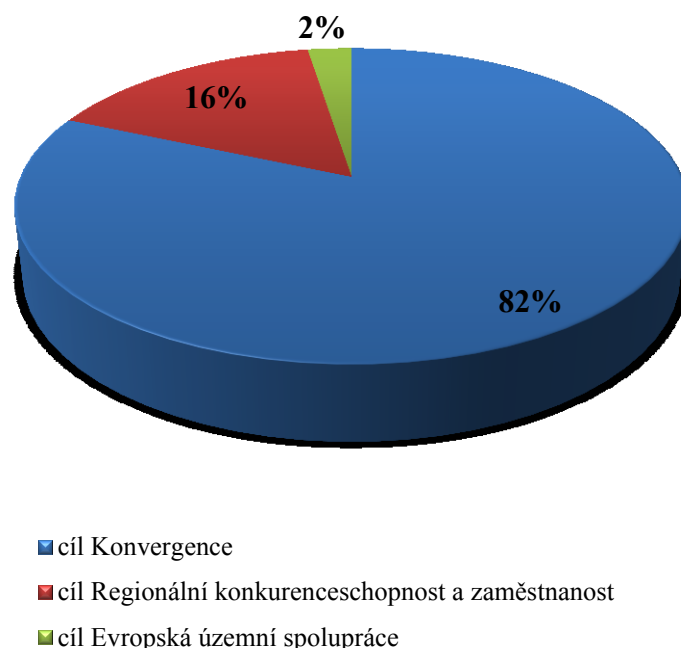
Na současné období **2007 - 2013** byly zřízeny tři prioritní cíle, a to cíl Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. Cíl **Konvergence** je určen pro regiony NUTS 2, kde jejich HDP/obyv. v PPP nedosahuje 75 % průměru EU - 25 (jsou brány údaje za roky 2000 - 2002). V tomto cíli jsou obsaženy také tzv. „Phasing out“ regiony, tedy odcházející regiony z cíle Konvergence, protože jejich HDP/obyv. je sice vyšší než 75 % průměru EU - 25, ale co se týče průměru k EU – 15, je HDP/obyv. nižší než 75 %. Cíl slouží pro nejzaostalejší regiony, podporuje zaměstnanost a růst, je financován z ERDF, ESF a z FS. Jak vidíme v grafu 2.2, je cíl Konvergence prioritním cílem, protože získal za období 2007 - 2013 82 % prostředků z fondů. Příloha 4 ukazuje, které země čerpají z cíle Konvergence, především jsou to regiony ze zemí, které přistoupily do EU v roce 2004, dále pak do cíle Konvergence spadají oblasti v jižní Itálii, ve východní straně Německa, regiony ve Španělsku, Portugalsku, Řecku, Francii a Velké Británii. Nejvíce prostředků dostalo Polsko přes 44 mld. EUR. V příloze 4 také najdeme Phasing - out regiony, jedná se o regiony v Itálii, Německu, Portugalsku, Rakousku, Řecku, ve Velké Británii a ve Španělsku. (Boháčková, 2009; Marek, 2007; Evropská komise..., 2007)

Cíl **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** je určen pro regiony, které nejsou součástí cíle Konvergence, tedy jejich HDP/obyv. je vyšší než 75 % průměru EU – 25. Oblasti, které patří do regionů NUTS 1 a NUTS 2 a dále tzv. „Phasing in“ regiony, které v minulém období patřily do Cíle 1 (HDP/obyv. nedosahoval 75 % průměru EU - 15), ale pro období 2007 - 2013 je jejich HDP/obyv. vyšší než 75 % průměru EU - 15. Dostává finanční prostředky z ERDF a ESF. Z grafu 2.2 je zřejmé, že tento cíl získal z rozpočtu na období 2007 - 2013 16 %. Z tohoto cíle čerpají např. regiony ve Španělsku, v severní části Velké Británie a Finska, většina regionů na Kypru a střední části Itálie a Francie. Do Phasing - in regionů patří, jak lze vidět v příloze 4, regiony ve Finsku, Itálii, Irsku, Kypru, Maďarsku, Portugalsku, Řecku, Velké Británii a ve Španělsku. (Boháčková, 2009; Marek, 2007; Evropská komise..., 2007)

Cíl **Evropská územní spolupráce** se týká hraničních regionů, které se nachází na úrovni NUTS 3, a mořských regionů na úrovni NUTS 3. Je podporován pouze z ERDF a je na

něj vynaloženo nejméně prostředků pouze 2 %. Soustřeďuje se na mezinárodní, meziregionální a přeshraniční spolupráci, tedy přispívá k prohloubení další integrace EU. Hlavní aktivitou je podporování vědy a výzkumu, zaměřuje se na vodní zdroje, životní prostředí a prevenci proti riziku. Tento cíl, jak je patrné z přílohy 4, se týká všech zemí EU a celkově na něj putuje přes 8 mld. EUR. (Boháčková, 2009; Marek, 2007; Evropská komise..., 2007)

Graf 2.2: Rozdělení prostředků mezi cíle regionální politiky na období 2007 - 2013

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f35b30a8-c37b-44ec-abe4-ba01ec4294b6/Regionalni-politika-EU>
; vlastní zpracování

2.2.4 Operační programy

„Operační program je dokument, který je schválený Evropskou komisí a určený pro realizaci Rámce podpory Společenství.⁴ Obsahuje komplexní soubor priorit, zahrnujících víceletá opatření.“ (Vilamová, 2005 30 s.) Prostřednictvím operačních programů se mohou čerpat prostředky v rámci regionální politiky EU. Existují operační programy dvojího typu - regionální a tematické operační programy. Regionální operační programy se týkají pouze jednoho regionu a tematické se soustřeďují na oblasti v daných sektorech, např. vzdělávání, výzkum a vývoj, lidské zdroje. (Vilamová, 2005; Kantor, 2007)

⁴ Rámec podpory Společenství je dokument, který zabezpečuje soulad pomoci z EU, schvaluje jej po dohodě s členskými státy Evropská komise.

Tab. 2.2: **Operační programy v České republice na období 2000 - 2006**

Sektorové operační programy	Regionální operační program
OP Rozvoj lidských zdrojů	Společný regionální operační program
OP Infrastruktura	
OP Průmysl a podnikání	
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	

Zdroj: Vilamová, 2005; vlastní zpracování

Tab. 2.3: **Operační programy v České republice podle cílů na období 2007 - 2013**

Cíl Konvergence	Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	Cíl Evropská územní spolupráce
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	OP Adaptabilita	OP Mezuregionální spolupráce
OP Podnikání a inovace		OP Přeshraniční spolupráce
OP Životní prostředí		
OP Výzkum a vývoj pro inovace		
OP Vzdělávání	OP Konkurenceschopnost	OP Nadnárodní spolupráce
OP Doprava		OP Technická pomoc
Integrovaný operační program		
Regionální operační programy		

Zdroj: Novotná, 2007; vlastní zpracování

Operační program životní prostředí (dále jen OPŽP) byl přijat po schválení Evropské komise 20. prosince 2007. Účelem OPŽP je přispívat ke zlepšení kvality životního prostředí, neboť kvalitní životní prostředí napomáhá zdravotnímu stavu obyvatelstva a také podporuje vodu, půdu i vzduch. V tabulce 2.3 je možno zpozorovat, že OPŽP spadá pod cíl Konvergence a je podporován z Fondu soudržnosti a z Evropského fondu regionálního rozvoje. Na současné období 2007 - 2013 má tento operační program k dispozici 18,4 % všech prostředků z fondů EU, tedy 4,92 mld. EUR. Zahrnuje 8 prioritních os:

- prioritní osa 1 - Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní,
- prioritní osa 2 - Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí,

- prioritní osa 3 - Udržitelné využívání zdrojů energie,
- prioritní osa 4 - Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží,
- prioritní osa 5 - Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik,
- prioritní osa 6 - Zlepšování stavu přírody a krajiny,
- prioritní osa 7 - Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu,
- prioritní osa 8 - Technická pomoc. (Operační program ..., 2012; Fondy Evropské Unie, 2012)

Operační program podnikání a inovace (dále jen OPPI) vznikl po schválení Evropské komise 3. prosince roku 2007. Cílem OPPI je posilovat podnikatelské prostředí a zaměřuje se na nové i stávající podniky. Je financován z ERDF částkou 3,04 mld. EUR, což znamená 11,4 % všech prostředků z fondů EU pro ČR, a je třetím největším operačním programem. Existuje zde sedm prioritních os:

- prioritní osa 1 - se nazývá Vznik nových firem a je určena např. na motivaci podnikatelů na zakládání firem, zvýšení činnosti malých a středních podniků,
- prioritní osa 2 - Rozvoj firem, je zaměřena na zavedení nových technologií v podnicích s cílem zvýšit jejich konkurenceschopnost,
- prioritní osa 3 - Efektivní energie podporuje zefektivnění ve využití energií v průmyslovém odvětví,
- prioritní osa 4 - Inovace je zaměřena na zvýšení motivace podniků, aby zaváděly inovační aktivity,
- prioritní osa 5 - Prostor pro podnikání a inovace je zaměřená na povzbuzení spolupráce mezi průmyslem a výzkumem,
- prioritní osa 6 - Služby pro rozvoj podnikání se týká zvýšení účinnosti služeb pro podniky,
- prioritní osa 7 - Technická pomoc se stará o realizaci OPPI. (CZECHINVEST..., 2012; Fondy Evropské Unie, 2012)

Operační program lidské zdroje a zaměstnanost (dále OPLZZ) byl přijat Evropskou komisí 16. října. 2007. OPLZZ nabízí z ESF 1,84 mld. EUR. (objemem financí 6,80 %

z fondů EU). Jeho hlavním cílem je snižování nezaměstnanosti a skládá se z šesti prioritních os:

- prioritní osa 1 - Adaptabilita je zaměřená na podporu investic do lidských zdrojů,
- prioritní osa 2 - Aktivní politika trhu práce podporuje zefektivnění přístupu k zaměstnání,
- prioritní osa 3 - Sociální integrace a rovné příležitosti je určena na rovné podmínky pro muže a ženy, na podporu ohrožených skupin apod.,
- prioritní osa 4 - Veřejná správa a veřejné služby se zabývá zvyšováním kvality institucí veřejné správy a veřejných služeb,
- prioritní osa 5 - Mezinárodní spolupráce podporuje spolupráci na mezinárodní úrovni,
- prioritní osa 6 - se nazývá Technická pomoc. (Fondy Evropské Unie, 2012; Evropský sociální fond, 2008)

Operační program doprava (dále OPD), který byl schválen Evropskou komisí 11. prosince 2007, je určen na podporu transevropských dopravních sítí a na silniční dopravu. Je financován z ERDF a z FS. Pro OPD je připravena částka 5,821 mld. EUR, tedy necelých 22 % z fondů EU. Je tedy největším operačním programem v České republice. Dělí se na sedm prioritních os:

- prioritní osa 1 - Modernizace železniční sítě TEN – T,
- prioritní osa 2 - Výstavba a modernizace dálniční a silniční sítě TEN – T,
- prioritní osa 3 - Modernizace železniční sítě mimo síť TEN – T,
- prioritní osa 4 - Modernizace silnic 1. třídy mimo TEN – T,
- prioritní osa 5 - Modernizace a rozvoj pražského metra a systémů řízení silniční dopravy v hl. m. Praze,
- prioritní osa 6 - Podpora multimodální nákladní přepravy a rozvoj vnitrozemské vodní dopravy,
- prioritní osa 7 - Technická pomoc. (Fondy Evropské Unie, 2012; Operační program ..., 2010)

Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále OPVK), jehož schválení se uskutečnilo 12. října 2007, je orientován na rozvoj lidských zdrojů s důrazem na vzdělávání, zvláště pak na celoživotní vzdělávání. OPVK je financován z ESF a připadá na něj 1,83 mld. EUR, tedy 6,8 % z fondů EU. Dělí se na pět prioritních os:

- prioritní osa 1 - Počáteční vzdělání,
- prioritní osa 2 - Terciální vzdělávání, výzkum a vývoj,
- prioritní osa 3 - Další vzdělávání,
- prioritní osa 4 - Systémový rámec celoživotního učení,
- prioritní osa 5 - Technická pomoc. (Fondy Evropské..., 2012; MŠMT, 2006)

Operační program výzkum a vývoj pro inovace, který byl přijat až 1. října 2008, je zaměřen na výzkumné, vývojové a pro inovační oblasti. Dostává prostředky z ERDF a na současné období měl k dispozici 2 070,68 mil. EUR. Má pět prioritních os:

- prioritní osa 1 - Evropská centra excelence,
- prioritní osa 2 - Regionální VaV centra,
- prioritní osa 3 - Komercializace a popularizace VaV,
- prioritní osa 4 - Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem a s přímým dopadem na nárůst lidských zdrojů pro výzkumné a vývojové aktivity,
- prioritní osa 5 - Technická pomoc. (Fondy Evropské Unie, 2012)

Integrovaný operační program, jenž vznikl 20. prosince 2007, je určen na regionální problémy v infrastruktuře. Je financován z ERDF maximálně však 85 %. Má šest prioritních os. (Fondy Evropské Unie, 2012)

Regionální operační programy (dále ROP) se člení na sedm operačních programů, a to ROP NUTS II Moravskoslezsko, Střední Morava, Jihovýchod, Jihozápad, Severovýchod, Severozápad a ROP NUTS II Střední Čechy. Tyto ROP jsou financovány z ERDF částkou 4,6 mld. EUR. Jsou zaměřeny na rozvoj regionů, na přilákání investorů a na zvýšení konkurenceschopnosti. Každý ROP je spravován svou regionální radou. (Fondy Evropské Unie, 2012)

3 Analýza vývoje nezaměstnanosti v regionu Vsetín

Pro analýzu nezaměstnanosti v okrese Vsetín je důležité přiblížit charakteristiku regionu Vsetín, strukturu uchazečů o zaměstnání a také srovnání vývoje nezaměstnanosti se Zlínským krajem, Českou republikou a EU – 27.

3.1 Charakteristika regionu Vsetín

Okres Vsetín společně s okresem Zlín, Uherské Hradiště a Kroměříž, spadá pod Zlínský kraj. Nachází se v severní části Zlínského kraje, na východní straně České republiky. Podle klasifikace NUTS je okres Vsetín v NUTS 1 Česká republika, NUTS 2 Střední Morava (pod tuto úroveň NUTS spadá Zlínský a Olomoucký kraj), NUTS 3 Zlínský kraj a NUTS 4 okres Vsetín. Region Vsetín sousedí s Moravskoslezským a Olomouckým krajem a také se Slovenskou republikou. (Zlínský kraj, 2002, Zpráva o situaci..., 2011)

Obr. 3.1: Zlínský kraj podle okresů

Zdroj: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?nid=3581&docid=27944&doctype=ART&did=3654>

3.1.1 Přírodní podmínky okresu Vsetín

Region Vsetín je jeden z nejhornatějších a nejlesnatějších okresů (lesy pokrývají až 54 % z celkové plochy okresu) v celé České republice. Nejvyšší horou je Čertův mlýn, nachází se 1 206 m. n. m. a rozprostírá se v Moravskoslezských Beskydech. Chráněná krajinná oblast Beskydy zaujímá 49 % území regionu a můžeme zde zhlédnout překrásnou

přírodu, vzácné druhy rostlin a živočichů. Region se může pyšnit nejméně znečištěným životním prostředím v celé České republice. (Zpráva o situaci..., 2011)

3.1.2 Sociální a ekonomické podmínky okresu Vsetín

V celém Zlínském kraji žije 596 903 obyvatel, z toho 146 898 obyvatel se nachází v okrese Vsetín. Rozlohou zaujímá Zlínský kraj 3 964 km². Okres Vsetín je svou rozlohou 1 143 km² největším okresem Zlínského kraje. Zlínský kraj se skládá z 304 obcí, z toho v okrese Vsetín je obcí 59 a 6 měst, které lze přechíst v tabulce 3.1. Jedná se o města Valašské Meziříčí, Zubří, Rožnov pod Radhoštěm, Kelč, Karolinka a Vsetín. Ve Vsetíně žije nejvíce obyvatel 27 558. 57 % obyvatel regionu žije ve městech. (Zpráva o situaci..., 2011; Zlínský kraj, 2002)

Tab. 3.1: Počet obyvatel a ekonomicky aktivních obyvatel (EAO) ve městech v okrese Vsetín, stav k 31. 12. 2009

Název města	Počet obyvatel	Podíl EAO v %
Kelč	2 694	47,7
Karolinka	2 694	51,5
Zubří	5 536	48,9
Rožnov pod Radhoštěm	16 871	55,0
Valašské Meziříčí	27 176	51,7
Vsetín	27 558	54,9

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2011; vlastní zpracování

Z ekonomicky aktivního obyvatelstva je 39 % zaměstnáno v průmyslu a 3,8 % v zemědělství. V okrese Vsetín se najdou jak čeští podnikatelé, tak i zahraniční, např. americký podnik Austin Detonator s.r.o., který má sídlo od roku 1999 ve Vsetíně a vyrábí rozbušky a iniciátory, dále britská firma GABEL - CZ s.r.o. se sídlem ve Vsetíně, německé podniky SCHOTT Group ve Valašském Meziříčí a ESPO s.r.o. sídlící v Rožnově pod Radhoštěm, další zahraniční kapitál plyne z Itálie, Japonska, Dánska, Kanady, Nizozemí, Polska, Rakouska, Slovenska, Španělska, Švýcarska. (Zlínský kraj, 2002; Zpráva o situaci..., 2011)

Mezi silné stránky regionu patří spolupráce v oblasti čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU, existence průmyslových zón, např. Tesla v Rožnově pod Radhoštěm, areál Zbrojovky ve Vsetíně, Lešná ve Valašském Meziříčí. Najdeme zde nejen

české, ale také zahraniční podnikatele, díky nimž se do regionu dostává zahraniční kapitál. Za další silnou stránku regionu se považuje to, že podnikatelé pokračují v tradičních oborech průmyslu, např. ve strojírenském a dřevařském průmyslu. Významná je také oblast cestovního ruchu, turistiky a poměrně levná pracovní síla. (Zpráva o situaci..., 2011)

Slabými stránkami okresu Vsetín jsou špatná dopravní obslužnost, velká pozornost podnikatelů na automobilový průmysl. A jelikož jsou Beskydy chráněnou krajinnou oblastí, znamená to určité omezení pro podnikatelské prostředí. (Zpráva o situaci..., 2011)

3.1.3 Charakteristika jednotlivých mikroregionů Vsetín

V regionu Vsetín se nachází čtyři mikroregiony, a to mikroregion Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm a Karolinka. Vývoj v jednotlivých mikroregionech není shodný, liší se např. počtem obyvatel a obcí, mírou nezaměstnanosti, počtem ekonomicky aktivního obyvatelstva. Blíže je vývoj nezaměstnanosti mikroregionů popsán v kapitole 3.2.2. (Zpráva o situaci..., 2011)

Mikroregion Vsetín je největší co do počtu obyvatel, žije zde 57 765 obyvatel. Tento mikroregion je tvořen městem Vsetín a 29 obcemi. Nachází se zde 29 561 ekonomicky aktivního obyvatelstva a míra nezaměstnanosti činila v roce 2010 12,77 %. Na tomto území lze najít několik prostředí pro rozvoj podnikání, jedná se např. o průmyslovou zónu Bobrky II, podnikatelský inkubátor Maštaliska a mezi největší podniky patří WOCO STV s.r.o. Vsetín, Austin Detonator s.r.o. Vsetín, Vsetínská nemocnice a.s., JEDNOTA, Spotřební družstvo ve Vsetíně. (Zpráva o situaci..., 2011)

V mikroregionu Valašské Meziříčí žije 42 668 obyvatel, z toho 21 123 občanů je ekonomicky aktivních. Míra nezaměstnanosti dosahovala v roce 2010 nejnižších hodnot ze všech mikroregionů 10,97 %, nejnižší míru má díky dopravní a geografické dostupnosti. Tento mikroregion je tvořen městy Valašské Meziříčí, Kelč a 14 obcemi. Najdeme zde hlavně průmysl automobilový, chemický a strojírenský. Mezi největší podniky se řadí SCHOTT Solar CR, s.r.o., CIE Automotive CZ, DEZA a.s. Valašské Meziříčí, MP Krásno a.s., Valašské Meziříčí. (Zpráva o situaci..., 2011)

Mikroregion Rožnov pod Radhoštěm zaznamenal v roce 2010 míru nezaměstnanosti 11,48 %. Nachází se zde 35 367 obyvatel a ekonomicky aktivních je 18 102. Tito obyvatelé žijí ve městech Zubří a Rožnov pod Radhoštěm a v dalších 7 obcích. Důležitým průmyslem je průmysl elektrotechnický, textilní a strojírenský. Největším zaměstnavatelem je ON - SEMICONDUCTOR CZECH REPUBLIC, s.r.o., LOANA ROŽNOV a.s. a Gumárny Zubří a.s. (Zpráva o situaci..., 2011)

Nejmenším mikroregionem je **mikroregion Karolinka**, zde žije pouze 10 500 obyvatel a ekonomicky aktivních je necelá polovina, tedy 5 205. Sdružuje město Karolinka, obec Halenkov, Velké Karlovice a městys Nový Hrozenkov. Dosahuje už několik let nejvyšší míru nezaměstnanosti ze všech mikroregionů, a to hlavně z důvodu nedostatečných pracovních příležitostí, za rok 2010 byla tato míra 16,41 %. Tento mikroregion je významný těžbou dřeva a sklářstvím. Největším zaměstnavatelem je podnik Crystalex CZ s.r.o. Praha, Sklárna Karolinka. (Zpráva o situaci..., 2011)

3.2 Vývoj nezaměstnanosti v okrese Vsetín

Nezaměstnanost je stejně jako v celé České republice, tak i na Vsetínsku velmi diskutovaným tématem. Sílu světové hospodářské krize pocítil také region Vsetín, lze to vypočítat u míry nezaměstnanosti, která v roce 2008 dosahovala 7,31 % a v roce 2009 se zvýšila až na hodnotu 12,34 %. (Zpráva o situaci..., 2011)

3.2.1 Zaměstnanost v okrese Vsetín

Počet zaměstnavatelů k 31. 12. 2010 byl v okrese Vsetín 3 304, tato hodnota se v posledních třech letech výrazně neměnila. V tabulce 3.2 je vidět, že tento počet zaměstnavatelů v roce 2010 zaměstnával 48 868 zaměstnanců. V porovnání s předchozími roky se počet zaměstnanců od roku 2005 do roku 2007 zvyšoval a naopak od roku 2007 se počet zaměstnaných snižoval. Největšího počtu zaměstnaných obyvatel za sledované období 2005 - 2010 dosáhl okres Vsetín v roce 2007, a to 55 811 zaměstnanců. Počet osob samostatně výdělečně činných (dále jen OSVČ) byl v letech 2005 - 2010 téměř neměnný. Nejvyšší hodnotu, tedy 12 854, je možno zpozorovat v posledním sledovaném roce. (Zpráva o situaci..., 2011)

Tab. 3.2: **Počet zaměstnaných osob a OSVČ v okrese Vsetín za roky 2005 – 2010, stav k 31. 12.**

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OSVČ	12 359	12 208	12 513	12 741	12 647	12 854
Zaměstnanci	51 732	53 437	55 811	49 781	49 374	48 868
Celková zaměstnanost	64 091	65 645	68 324	62 522	62 021	61 722

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

Ve statistikách Úřadu práce České republiky, s krajskou pobočkou ve Zlíně a s kontaktním pracovištěm ve Vsetíně (dále jen KoP Vsetín), bylo evidováno, jak ukazuje tabulka 3.3, že k 31. 12. 2010 bylo v okrese Vsetín zaměstnáno 164 cizinců ze třetích zemí, kteří získali pracovní povolení. V uvedeném roce došlo oproti roku 2009 a 2008 k výraznému poklesu této skupiny cizinců. Ze 164 cizích příslušníků pracovalo v dělnických profesích 152 cizinců, 8 cizinců vykonávalo profesi, která vyžadovala vysokoškolské vzdělání, a 4 cizinci pracovali v činnostech, ve kterých se uplatňovalo středoškolské vzdělání. Největší skupinu cizinců s platným pracovním povolením tvoří občané z Ukrajiny, kterých bylo v roce 2010 evidováno 117, na druhém místě se umístili obyvatelé z Moldavska, dále zde pracují také občané ze Spojených států amerických, Thajska, Ruska, Makedonie, Vietnamu, Mongolska, Japonska a Srí Lanky. (Zpráva o situaci..., 2010, 2011)

Další skupinu cizinců tvoří občané ze zemí EU a ze zemí Evropského sdružení volného obchodu (dále ESVO). ESVO je tvořeno Švýcarskem, Norskem, Lichtenštejnem a Islandem. Od 1. května 2004, tedy od data vstupu České republiky do EU, nepotřebují obyvatelé ze zemí EU pracovní povolení. Tabulka 3.3 uvádí, že tato skupina tvoří největší podíl cizinců na trhu práce v regionu Vsetín. Za rok 2010 KoP Vsetín evidoval 1 379 cizinců z EU a ze zemí ESVO a od roku 2006 se jejich počet stále zvyšuje. Nejvíce zaměstnanců přichází ze Slovenské republiky, důvodem je krátká vzdálenost a jazyková srozumitelnost. Z 1 272 cizinců z EU a ESVO bylo zjištěno občanů ze Slovenské republiky v roce 2009 1 157 a z počtu 1 379 z roku 2010 to bylo 1 268 osob. Nejvíce slovenských občanů pracuje v dělnických činnostech, ale působí také např. ve zdravotnictví, kde v roce 2010 pracovalo 15 lékařů. Z dalších zemí EU zde pracují nejvíce občané z Polska, kterých bylo za rok 2010 46, dále občané z Německa, Itálie, Nizozemí, Španělska, Rumunska, Velké Británie a Rakouska. S Rakouskem existuje bilaterální dohoda o výměně zaměstnanců, které využilo za léta 2007 - 2010 pouze pět zaměstnanců z okresu Vsetín. (Zpráva o situaci..., 2010, 2011)

Poslední skupinu cizinců tvoří trvale usazení cizinci v okrese Vsetín, kterých za sledované období postupně přibývalo až na 61 v roce 2010. Celkový počet zaměstnaných cizinců byl za léta 2005 - 2010 největší v roce 2008, a to 1764 cizinců. (Zpráva o situaci..., 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)

Tab. 3.3: **Počet zaměstnaných cizinců na trhu práce v okrese Vsetín za roky 2005 – 2010, stav k 31. 12.**

Cizinci	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zaměstnaní cizinci s pracovním povolením	177	224	280	409	221	164
Trvale usazení cizinci v okrese Vsetín	12	16	29	47	47	61
Občané EU a ESVO	1227	1099	1192	1308	1272	1379
Celkový počet cizinců	1411	1339	1501	1764	1536	1604

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

3.2.2 Míra nezaměstnanosti v okrese Vsetín

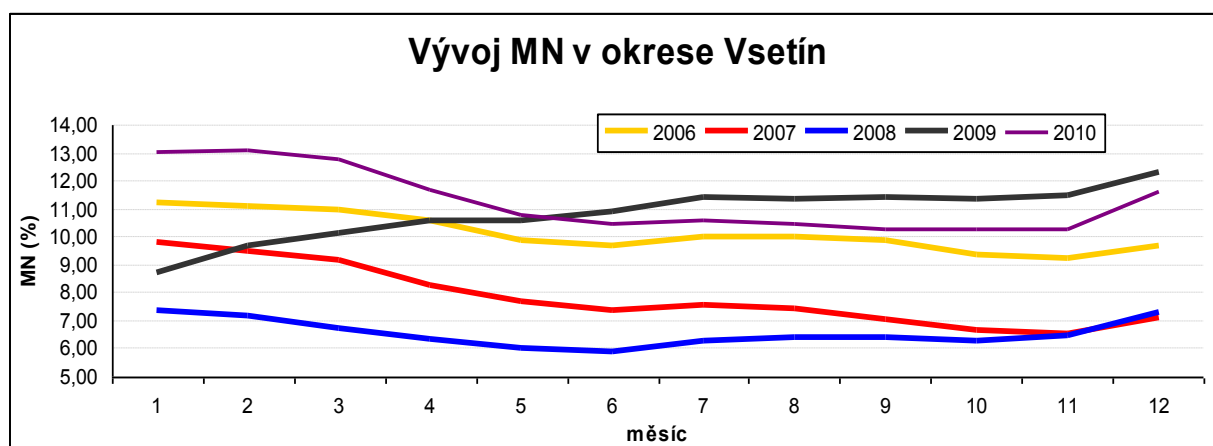
Vývoj míry nezaměstnanosti ukazuje tabulka 3.4 a podrobněji graf 3.1. Od roku 2005 do roku 2007 zaznamenala míra nezaměstnanosti klesající tendenci. Největší pokles byl v roce 2007, kdy v lednu dosahovala míra nezaměstnanosti necelých 10,00 % a v prosinci téhož roku pouhých 7,14 %. Od prvního do šestého měsíce roku 2008 se míra postupně snižovala a až od července 2008 lze pozorovat vliv světové hospodářské krize na okres Vsetín, kdy se míra nezaměstnanosti začala zvedat, s výjimkou měsíce listopadu, kdy se míra opět snížila. Od prosince 2008 až do ledna 2010 míra nezaměstnanosti neustále rostla. Na konci roku 2010 se situace nepatrně zlepšila a míra nezaměstnanosti dosáhla 11,65 %. (Zpráva o situaci..., 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)

Tab. 3.4: **Míra nezaměstnanosti v okrese Vsetín, za roky 2005 – 2010, stav k 31. 12., v %**

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Míra nezaměstnanosti	10,79	9,71	7,14	7,31	12,34	11,65

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011

Graf 3.1: Vývoj měsíční míry nezaměstnanosti, za roky 2006 - 2010

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2011

Rozdělení nezaměstnanosti podle mužů a žen uvádí tabulka 3.5, za rok 2005 – 2010 zaznamenaly větší míru nezaměstnanosti ženy, nejmenších hodnot dosahovaly v roce 2007 a největší míra byla v roce 2009, tedy 12,40 %. Taktéž u mužů byla největší míra nezaměstnanosti v roce 2009, a to 12,29 %. (ČSÚ, 2012)

Tab. 3.5: Míra registrované nezaměstnanosti podle podhlaví, za roky 2005 - 2010, stav k 31. 12., v %

Pohlaví	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Muži	10,31	8,83	6,49	6,71	12,29	11,63
Ženy	11,41	10,83	7,92	8,06	12,40	11,67

Zdroj:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&cislatab=PRA5042PU_OK&cas_1_96=20101231&vo=null&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp; vlastní zpracování

V jednotlivých mikroregionech Vsetínska se situace ohledně míry nezaměstnanosti velmi liší. Tuto skutečnost ukazuje tabulka 3.6, kde se míra nezaměstnanosti pohybuje od 7 % až do 17 %. Nejhorší situace byla zaznamenána v roce 2009 v mikroregionu Karolinka, naopak nejlépe na tom byl mikroregion Valašské Meziříčí v roce 2008. V mikroregionu Vsetín byla míra nezaměstnanosti v roce 2009 vysoká a dosáhla hodnoty 14,19 %. V roce 2010 se snížila na 12,77 %. Lepší situace byla v mikroregionu Valašské Meziříčí, zde byla míra v roce 2009 pouhých 9,37 % a v roce 2010 10,97 %. Mikroregion Rožnov pod Radhoštěm zaznamenal míru nezaměstnanosti v roce 2009 necelých 13 % a v roce

2010 necelých 12 %. V posledním mikroregionu můžeme vysledovat největší nárůst nezaměstnanosti, tedy přes 17 % v roce 2009. (Zpráva o situaci..., 2010, 2011)

Tab. 3.6: **Míra nezaměstnanosti v jednotlivých mikroregionech za roky 2005 – 2010, stav k 31. 12., v %**

Mikroregion	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vsetín	11,26	10,29	7,02	7,81	14,19	12,77
Valašské Meziříčí	10,32	8,96	7,12	6,59	9,37	10,97
Rožnov pod Radhoštěm	10,62	10,08	7,75	7,31	12,59	11,48
Karolinka	/	/	8,17	8,97	17,14	16,41

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

3.2.3 Vývoj a struktura evidovaných uchazečů o práci v okrese Vsetín

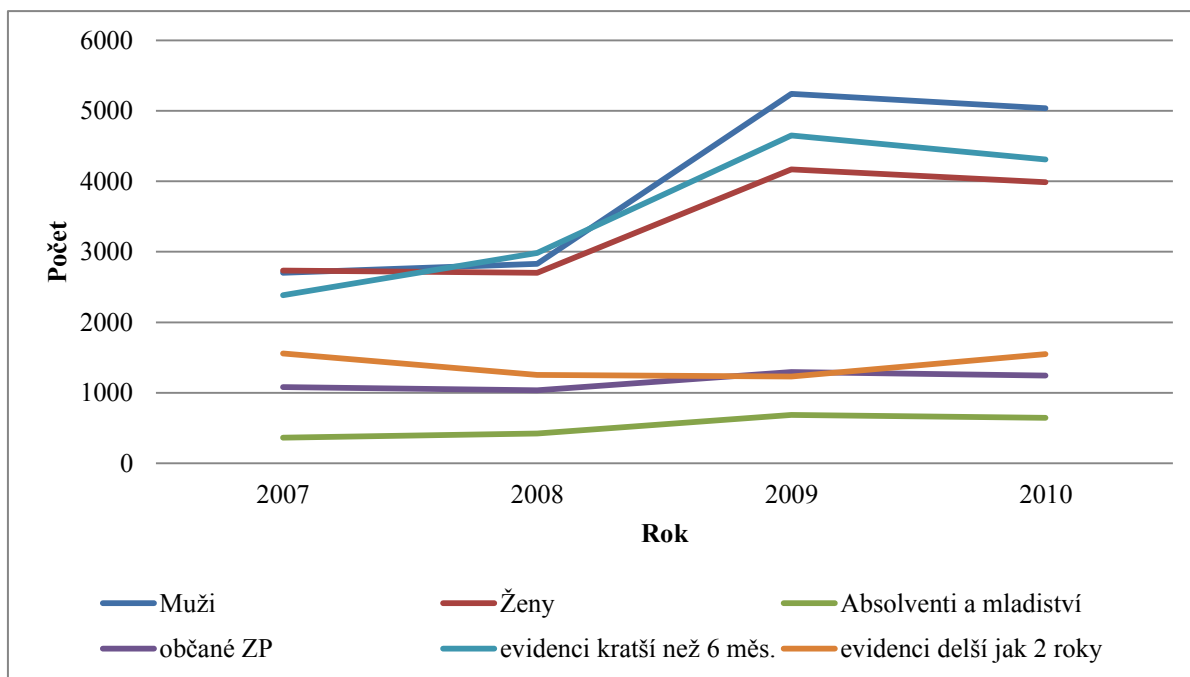
Strukturu jednotlivých skupin uchazečů o zaměstnání ukazuje tabulka 3.7 a následně i graf 3.2. U většiny skupin došlo v období od roku 2007 k nárůstu. Pouze skupina evidovaných uchazečů delších než 2 roky se v roce 2008 a v roce následujícím snížila. V roce 2007 bylo žen o 35 více oproti mužům a od roku 2008 měli značnou převahu muži. Na grafu 3.2 lze vidět, že nejmenší skupinu tvořili absolventi škol a mladiství. (Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011)

Tab. 3.7: **Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání u vybraných skupin za roky 2007 - 2010, stav k 31. 12.**

Vybrané skupiny	2007	2008	2009	2010
Uchazeči celkem	5435	5532	9407	9027
Muži	2700	2831	5240	5038
Ženy	2735	2701	4167	3989
Absolventi škol a mladiství	363	422	687	645
Občané se zdr. postižením	1082	1033	1294	1242
Uchazeči v evidenci kratší než 6 měsíců	2384	2984	4650	4311
Uchazeči v evidenci delší než 2 roky	1558	1252	1229	1549

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

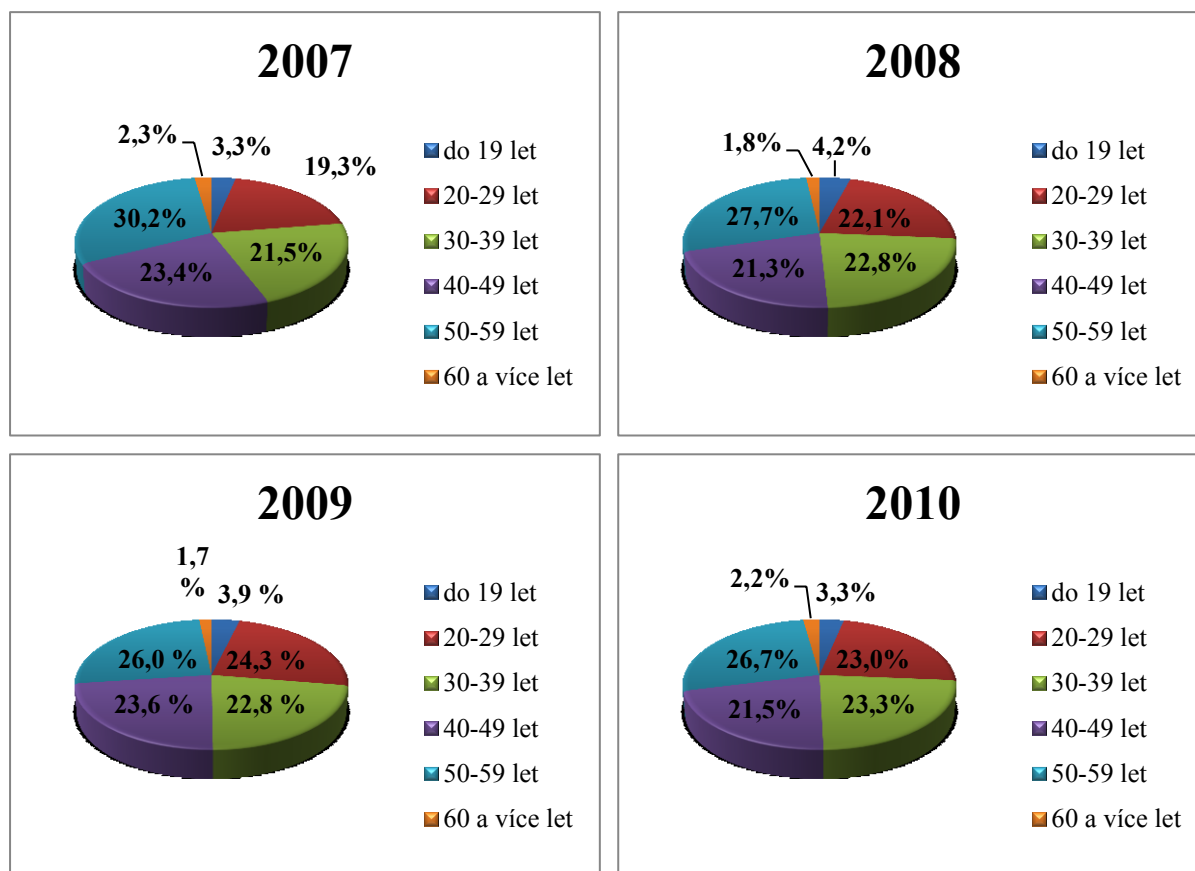
Graf 3.2: Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání u vybraných skupin za roky 2007 – 2010, stav k 31.12.

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

Struktura uchazečů o práci podle věkového rozložení se v dlouhodobém měřítku od roku 2007 - 2010 výrazně neměnila. Problémovou skupinou na trhu práce jsou většinou absolventi škol, tedy uchazeči ve věku 20 - 29 let. Jak je vidět na grafu 3.3, v okrese Vsetín tato skupina tvoří největší rizikovou skupinu, i když se za sledované období počet postupně zvyšoval a pouze v roce 2010 se snížil o 1,3 % oproti předchozímu roku. Nejproblematictější skupinou na trhu práce v regionu Vsetín jsou uchazeči ve věku 50 - 59 let, což je nejspíše dáno tím, že tato skupina uchazečů je v předdůchodovém věku a může být méně produktivní než uchazeči v mladším věku a více trpí na zdravotní potíže. Nejmenšího počtu dosahovali uchazeči ve věku 60 a více let, protože tato skupina uchazečů při ztrátě zaměstnání již práci většinou nehledá a odchází do předčasného důchodu. V roce 2008 skupina ve věku 30 - 39 let převýšila skupinu 40 - 49 let o 1,5 %, tato situace se opakovala také v roce 2010. (Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011)

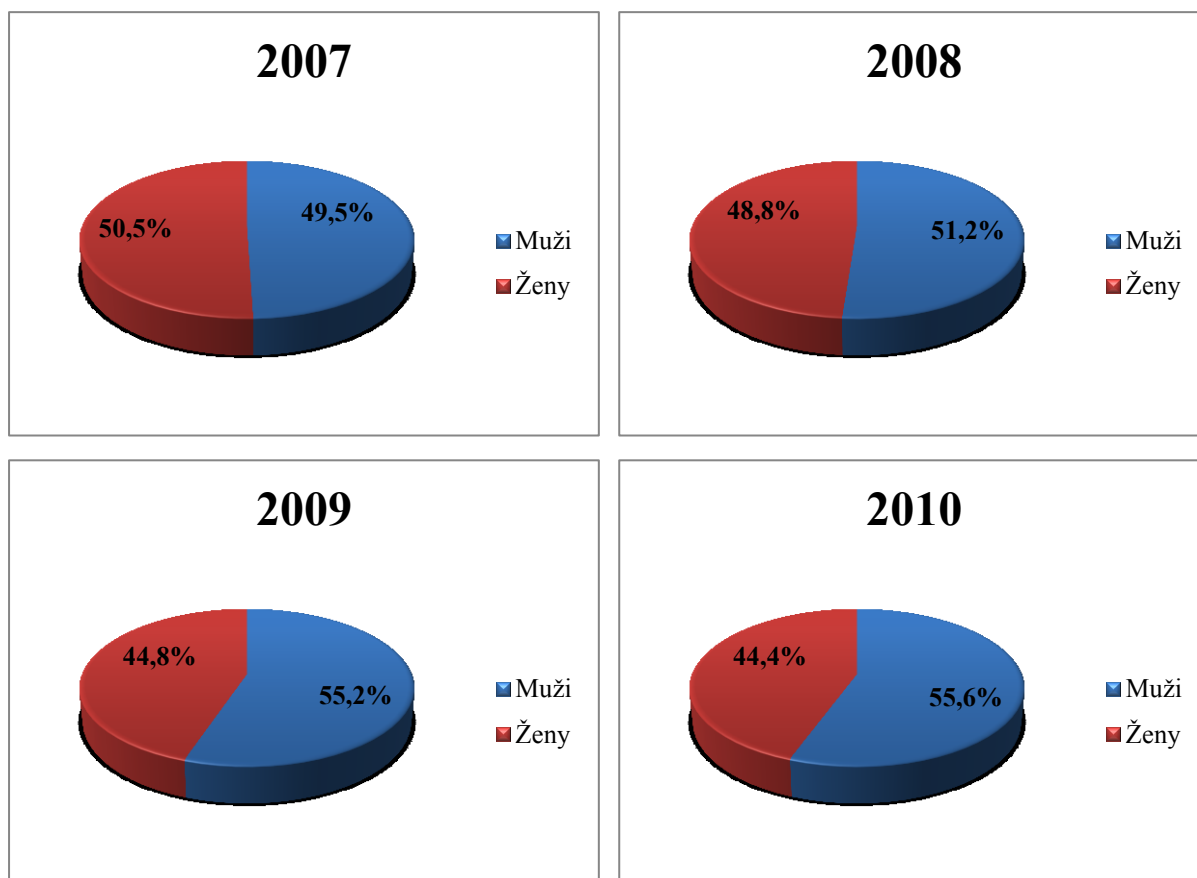
Graf 3.3: Struktura uchazečů o zaměstnání v okrese Vsetín podle věku za roky 2007 - 2010, stav vždy k 31. 12.

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

Struktura uchazečů o zaměstnání podle pohlaví se v čase vyvíjela obdobně. Od roku 2007 se postupně zvyšoval podíl mužů, který oproti roku 2007 z hodnoty 49,5 % vzrostl v roce 2010 na 55,6 %. Tato skutečnost je vyobrazena v grafu 3.4. (Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011)

Graf 3.4: **Struktura uchazečů o zaměstnání v okrese Vsetín podle pohlaví za roky 2007 - 2010, stav vždy k 31. 12.**

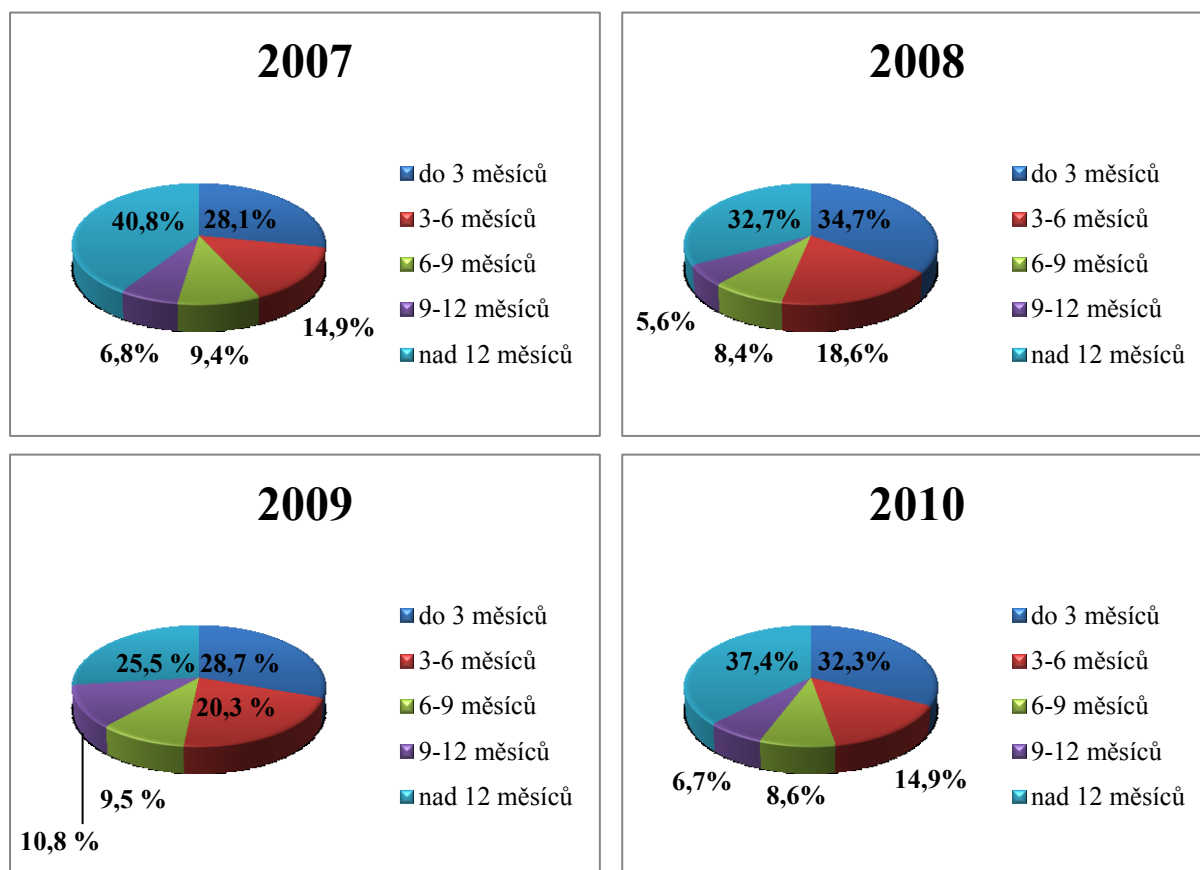

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

Na dalším grafu 3.5 je vidět, že nejproblematictější skupinou podle délky nezaměstnanosti v posledních letech na trhu práce v okrese Vsetín jsou dlouhodobě nezaměstnaní, tedy nezaměstnaní déle než 1 rok. Pouze v roce 2009 tuto skupinu převýšili nezaměstnaní do 3 měsíců. Dlouhodobě nezaměstnaní jsou velmi problematickou skupinou, jak z pohledu nezaměstnaných osob (jsou již zvyklí žít bez práce, nemají zájem hledat si zaměstnání a vystačí si s podporou), tak i z pohledu zaměstnavatelů (ti nezaměstnají dlouhodobě nezaměstnaného, protože ztratil své znalosti, dovednosti). Druhou nejrizikovější skupinou jsou krátkodobě nezaměstnaní, tedy do 3 měsíců, zde se řadí např. absolventi škol nebo ti kteří se přesouvají za prací. K 31. 12. 2010 bylo evidováno na KoP Vsetín 32,3 % uchazečů s délkou nezaměstnanosti do 3 měsíců, 14,9 % s délkou 3 - 6 měsíců, 8,6 % s trváním nezaměstnanosti 6 - 9 měsíců, při délce 9 - 12 měsíců to bylo pouhých 6,7 %

a nejvíce dosahovala délka nad 12 měsíců, tedy 37,4 %. (Úřad práce ve Vsetíně, 2008, 2009, 2010, 2011)

Graf 3.5: **Struktura uchazečů o zaměstnání v okrese Vsetín podle délky nezaměstnanosti za roky 2007 - 2010, stav vždy k 31. 12.**

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

3.2.4 Porovnání vývoje uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst

Počet volných pracovních míst (dále jen VPM) se od roku 2007 do roku 2009 dramaticky snížil. Jak ukazuje tabulka 3.8, zatímco v květnu 2008, důsledkem ekonomického růstu, bylo 1824 VPM, tak v prosinci stejného roku jich bylo pouze 776. (Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011)

Tab. 3.8: **Vývoj počtu volných pracovních míst za roky 2007 – 2010, stav k 31. 12.**

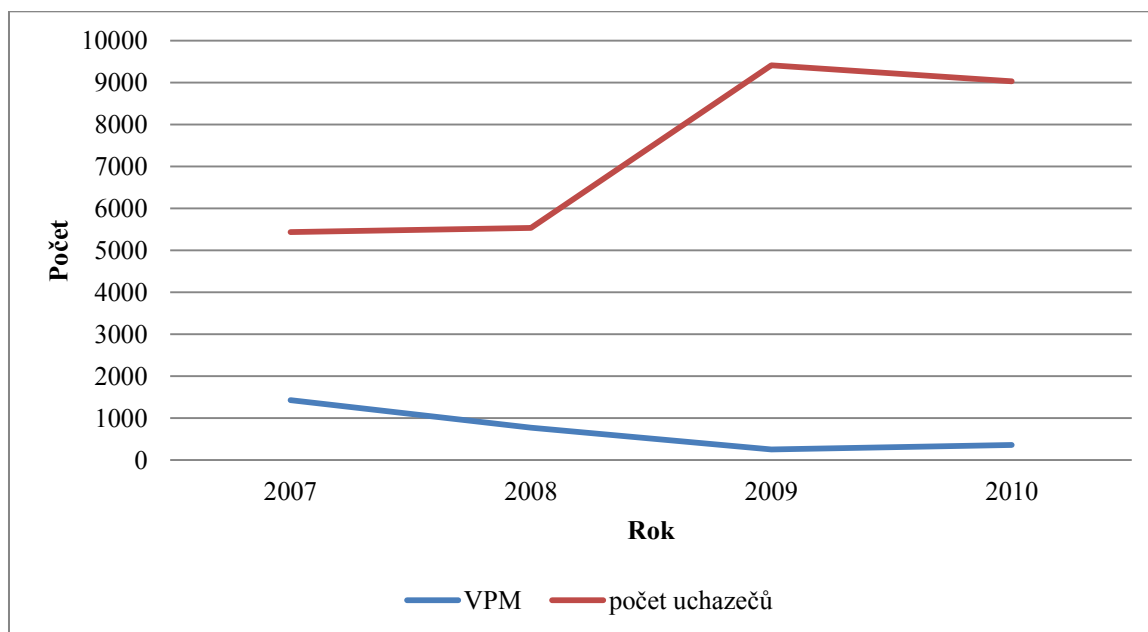
	2007	2008	2009	2010
VPM	1426	776	250	360

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

Srovnání VPM s počtem uchazečů o zaměstnání ukazuje graf 3.6. Počet uchazečů byl zjištěn v tabulce 3.7. Za sledované období se VPM snižovala a naopak počet uchazečů

o zaměstnání se zvyšoval, s prohlubující se ekonomickou krizí lze vidět ještě větší rozdíly u obou skupin. Od roku 2010 se situace ustálila a lze vidět zlepšení. (Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011)

Graf 3.6: Porovnání vývoje uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst za roky 2007 – 2010, stav k 31. 12.

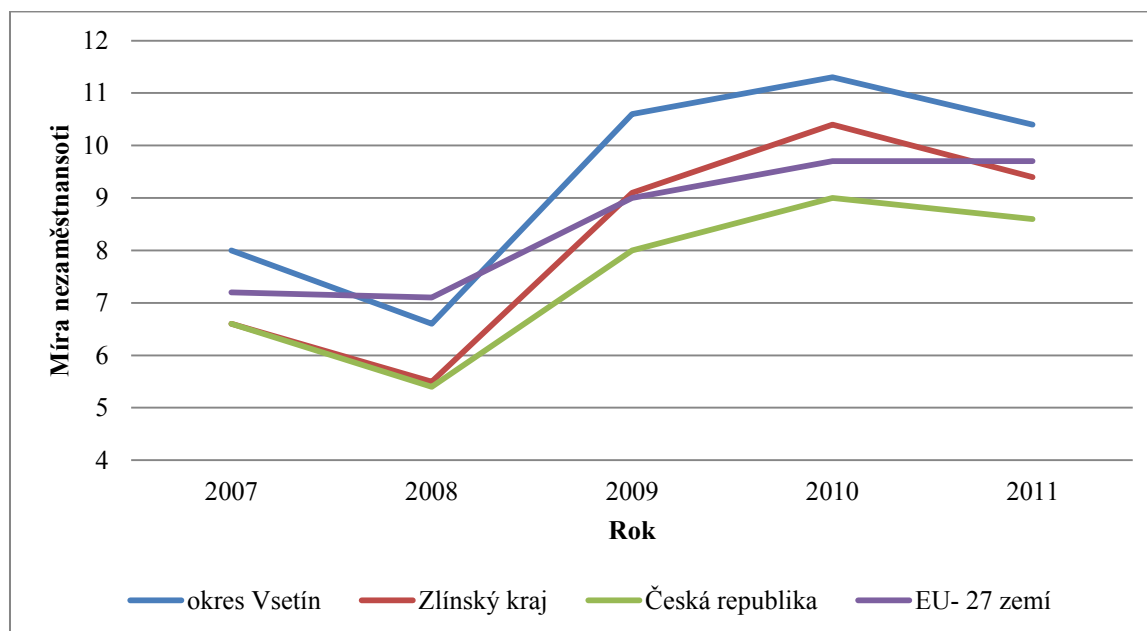

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2008, 2009, 2010, 2011; vlastní zpracování

3.2.5 Srovnání míry nezaměstnanosti okresu Vsetín se Zlínským krajem, Českou republikou a EU - 27

Okres Vsetín, ve srovnání se Zlínským krajem, Českou republikou a EU - 27, je na tom nejhůře, pouze v roce 2007 okres Vsetín vykazoval menší míru nezaměstnanosti než v EU - 27, a to o půl procenta. Porovnání míry nezaměstnanosti zobrazuje graf 3.7. Všechny sledované skupiny od roku 2010 snižovaly svou míru nezaměstnanosti. Při srovnání okresu se Zlínským krajem za rok 2011 byla průměrná míra nezaměstnanosti větší o 1 %, ve srovnání s Českou republikou o 1,8 % a ve srovnání s EU - 27 o 0,7 %. Z uvedených údajů vyplývá, že okres Vsetín je velmi problematickým okresem z pohledu nezaměstnanosti, avšak v České republice se najdou i okresy s vyšší nezaměstnaností. Jde například o okres Most, kde je průměrná míra nezaměstnanosti za rok 2011 15,9 %. (MPSV, 2011; EUROSTAT, 2012)

Graf 3.7: Srovnání průměrné míry nezaměstnanosti okresu Vsetín se Zlínským krajem, Českou republikou a EU – 27 za roky 2007 - 2011

Zdroj: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do>; http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady; vlastní zpracování

3.3. Doporučení v oblasti snížení nezaměstnanosti v okrese Vsetín

Nezaměstnanost se po ekonomické krizi začíná pomalu snižovat, avšak pořád se nachází ve vysokých číslech a bude ještě dlouho trvat, než se dostane na situaci, která byla v regionu Vsetín před krizí.

Jedním z největších problémů v regionu Vsetín jsou volná pracovní místa, kterých je, hlavně kvůli doznívající světové hospodářské krizi, velký nedostatek. Proto by měl být kladen důraz na přilákání nových českých i zahraničních investorů do regionu, díky kterým by byla vytvořena nová pracovní místa a nezaměstnanost by klesala. Vznik nových pracovních míst by také přineslo to, kdyby uchazeči o zaměstnání začali samostatně podnikat. Proto by měla být věnována pozornost i této problematice např. vytvořením konkrétního projektu. Další možností, jak vytvořit nová pracovní místa, je rozvoj cestovního ruchu. V této oblasti má region Vsetín velký potenciál, protože zde najdeme překrásnou přírodu, mnohé kulturní památky, tradiční řemesla, a tedy spoustu nevyužitých možností, jak cestovní ruch rozvíjet.

KoP Vsetín by měl hlavně dbát na prevenci proti nezaměstnanosti. Z tohoto důvodu byl zřízen projekt Vzdělávejte se!, který však byl v roce 2011 ukončen. Možností je i využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a také prostředků, které nabízí strukturální fondy EU v dalším programovacím období 2014 - 2020. Snižovat nezaměstnanost lze i nadále

zajištěním rekvalifikačních kurzů a poradenských činností, které rozvíjí schopnosti a dovednosti uchazeče o zaměstnání.

Pozornost je třeba soustředit na dlouhodobě nezaměstnané, u nichž je velké riziko, že se na trh práce nevrátí, protože nechtějí. Navykli si na sociální dávky, které v nezaměstnanosti dostávají, a proto práci již nepotřebují.

Problémem nezaměstnaných osob v okrese Vsetín je zajisté i jejich neochota stěhovat se za práci. Možným řešením by bylo proplácení nákladů na cestování a stěhování. Další možností, jak řešit nezaměstnanost, by bylo snížení podpory v nezaměstnanosti, avšak bylo by to nespravedlivé pro osoby, které vážně práci hledají, ale prozatím ji nenalézají.

4 Využití prostředků z ESF

KoP Vsetín realizuje národní individuální a regionální individuální projekty. Oba typy projektů jsou financovány z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost (podrobnější informace o ESF a OPLZZ jsou uvedeny v kapitole 2.1 Regionální politika EU). Díky těmto projektům se KoP Vsetín snaží snižovat nezaměstnanost a podpořit zaměstnanost. (Zpráva o situaci..., 2011)

4.1 Národní individuální projekty

Národní individuální projekty (dále jen NIP) byly realizovány od roku 2008. NIP jsou financovány z 85 % ze strukturálního fondu ESF a z 15 % ze státního rozpočtu. Pro období 2007 - 2013 byly zřízeny tyto NIP:

- Vzdělávejte se!
- Veřejně prospěšné práce,
- Společensky účelná pracovní místa,
- Poradenství a rekvalifikace. (MPSV, 2011)

Projekt **Vzdělávejte se!** probíhal ve dvou fázích. Realizátorem projektu bylo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Vznikl v souvislosti s hospodářskou krizí, proto byl určen pro zaměstnavatele v těžkém ekonomickém stavu, kteří by v důsledku poklesu výroby byli nuceni propouštět své zaměstnance. Cílovou skupinu tvořili zaměstnanci ohrožení krizí a ekonomickou recesí. Podpora byla poskytována v rámci úhrad mzdových nákladů včetně sociálního a zdravotního pojištění a úhrad nákladů na vzdělávací kurzy, kterých se zaměstnanci mohli zúčastnit, a tím si zdokonalit své schopnosti a dovednosti. Projekt byl zahájen 27. července 2009 a ukončen 28. února 2011. Byly vyčerpány prostředky v hodnotě 2,5 mld. Kč (v první fázi projektu 500 mil Kč, ve druhé fázi 2 mld. Kč). (Zpráva o situaci..., 2011; MPSV, 2010; Evropský sociální fond, 2010)

Veřejně prospěšné práce se týkají osob, které mají problémy s uplatněním na trhu práce. Cílovou skupinou jsou osoby ohrožené na trhu práce, např. osoby zdravotně postižené, osoby staršího věku, dlouhodobě nezaměstnané nebo osoby s nižší kvalifikací. Účelem projektu bylo zabránění cílové skupině, aby byla závislá na sociálních dávkách a aby si účastníci udrželi pracovní návyky a dovednosti. Účastníci vykonávali zejména údržbu místních komunikací, veřejných prostranství a zeleně. Výsledkem projektu v roce 2009 bylo 268 nových pracovních míst, v roce 2010 pak 287 nově vytvořených míst. Na veřejně prospěšné práce bylo v roce 2010 vyplaceno z ESF 20,839 mil. Kč, tedy o 1,498 mil. Kč

méně než v předchozím roce. KoP Vsetín v rámci rozpočtu ESF a aktivní politiky zaměstnanosti uzavřel v roce 2010 dohody o veřejně prospěšných pracích s 53 obcemi v okrese Vsetín a řadí se tak na 21. místo, v porovnání s ostatními okresy ČR, v počtu realizovaných pracovních míst na veřejně prospěšné práce. (Zpráva o situaci..., 2011; MPSV, 2011)

Společensky účelná pracovní místa jsou určena pro osoby, kterým náleží zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání. Projekt je realizován formou náhrad mzdových nákladů. Hlavním záměrem je snížení dlouhodobé nezaměstnanosti. Díky projektu bylo vytvořeno v roce 2009 celkem 286 nových pracovních míst a v roce 2010 to bylo o 46 míst více. Z OPLZZ se vyplatilo v roce 2010 17,093 mil Kč, což je o 6,221 mil Kč více než v roce 2009. (Zpráva o situaci..., 2011; MPSV, 2011)

Projekt **Poradenství a Rekvalifikace** se zaměřuje na rekvalifikace a rekvalifikační kurzy, díky kterým se uchazeči naučí novým dovednostem a znalostem. K 31. 12. 2010 bylo uzavřeno z podpory ESF 1 029 dohod o rekvalifikaci a uchazeči se mohli zúčastnit 115 rekvalifikačních kurzů. Projektu Poradenství a Rekvalifikace se zúčastnilo 725 uchazečů. Největší zájem byl o obsluhu PC, základy podnikání, účetnictví a daňovou evidenci. Součástí projektu jsou také poradenské aktivity, kde se cílová skupina vzdělává v oblasti hledání zaměstnání a pracovní rehabilitace. Těchto aktivit se zúčastňují osoby zdravotně postižené a týkají se například zprostředkování a volby zaměstnání. (Zpráva o situaci..., 2011; MPSV, 2011)

4.2 Regionální individuální projekty

Regionální individuální projekty (dále jen RIP) mají na starosti úřady práce České republiky. KoP Vsetín se podílí na RIP prováděných Úřadem práce Zlínského kraje. Pro období 2007 – 2013 jsou realizovány tyto RIP:

- Příležitost pro zkušené,
- Šance pro rodinu,
- Život bez bariér,
- Klíč k zaměstnání,
- Znovu do práce,
- Startujeme. (MPSV, 2012)

Všechny projekty se týkají okresu Vsetín, Kroměříž, Uherské Hradiště a Zlín. Projekty jsou určeny pro znevýhodněné, problémové nebo rizikové skupiny osob na trhu práce, jako

např. osoby starší 50 let, dlouhodobě nezaměstnané, zdravotně postižené osoby a absolventy škol. Jsou financovány z 85 % z ESF a z 15 % ze státního rozpočtu. Dodavatelem projektů Život bez bariér, Příležitost pro zkušené a Šance pro rodiče je firma MARLIN s.r.o., jejíž adresa je následující: Města Mayen 1536, 686 01 Uherské Hradiště, IČ: 607 33 306. Dodavatel projektu Znovu do práce a Klíč k zaměstnání je Počítačová služba s.r.o. se sídlem Stupkova 413/1a, Olomouc 79900, IČ 25884735. Obsahem projektů Příležitost pro zkušené, Šance pro rodinu, Život bez bariér, Klíč k zaměstnání, Znovu do práce a Startujeme je 5 částí:

- motivační část,
- neprofesní školení a Job club,
- modulová část,
- praxe u zaměstnavatelů,
- zaměstnání. (Zpráva o situaci..., 2011; MARLIN, 2010; Znovu do práce, 2012)

Motivační část je povinná pro účastníky projektů. Maximální doba u projektu Příležitost pro zkušené je 3 týdny, u projektu Znovu do práce je 5 dní a u ostatních projektů trvá motivační část 6 - 7 dní. Účastníci se seznámí s projektem, s fondy EU, dozví se o základních právech a povinnostech, o bezpečnosti a ochraně zdraví při zaměstnání, součástí je také individuální poradenství s každým účastníkem, jeho sebepoznání (jaké jsou jeho silné a slabé vlastnosti) a pracovní diagnostika. (Evropský sociální fond, 2011)

Další povinnou částí je neprofesní školení. U projektu Příležitost pro zkušené trvá max. 3 týdny, u projektu Znovu do práce max. 5 dní a pro ostatní projekty je délka 10 – 12 dní. Jedná se o velmi důležitou sekci, ve které se účastníci naučí jak a kde hledat zaměstnání, jak vypracovávat životopisy, jak se chovat při pohovoru, dozví se o integrovaném portálu MPSV a také zvýší své dovednosti v právním minimu. Job club, takéž závazný, se skládá z úvodní schůzky, osobního portfolia, osoby se naučí komunikativním schopnostem a připraví se na přijímací pohovory. Účelem Job klubu je především motivovat účastníky. (Evropský sociální fond, 2011)

Modulová část je výběrovou částí a je tvořena bilanční diagnostikou. Zde se tvoří komplexní schopnosti a dovednosti účastníka, jeho vlastnosti a zájmy. Součástí jsou také specifické rekvalifikace, příklady některých rekvalifikací jsou uvedeny tabulce 4.1. (Evropský sociální fond, 2011)

Praxe u zaměstnavatelů je neplacená a účastníci si ji mohou najít sami nebo jim ji najde dodavatel. Osoby se tak naučí žít v pracovním prostředí. (Evropský sociální fond, 2011) Posledním okruhem je samotné zaměstnání, které vede k nástupu do práce max. do 6 týdnů od ukončení aktivit. (Evropský sociální fond, 2011)

Účastníci RIP mají možnost využít přímých podpor, např. příspěvky na dopravu, stravné a ubytování, náhradu za rodičovský příspěvek, příspěvek na péči o dítě a na úhradu zdravotní prohlídky apod. (Evropský sociální fond, 2011)

Tab. 4.1: Příklady rekvalifikací

Rekvalifikace	Znovu do práce	Klíč k zaměstnání	Příležitost pro zkušené	Život bez bariér	Šance pro rodiče
Tesařské práce		x			
Kuchařské práce		x			x
Prodavačské práce			x	x	x
Pracovník v soc.sloužbách	x	x	x		x
Počítačová grafika	x			x	
Obsluha PC	x	x		x	x
Řidičské oprávnění sk. B	x	x		x	x
Mzdové účetnictví	x			x	x

Zdroj: Zpráva o situaci..., 2011, vlastní zpracování

Projekt **Příležitost pro zkušené** je určen pro uchazeče o zaměstnání ve věkové skupině 50 a více let, kteří jsou v evidenci na úradech práce ve Zlínském kraji. Tato věková skupina je na trhu práce velmi problematická a většina zaměstnavatelů nemá zájem o zaměstnání této skupiny. Minimální počet osob v projektu pro okres Vsetín byl 120 osob ze 480 osob z celého Zlínského kraje. Je financován, jak uvádí tabulka 4.2 z ESF a státního rozpočtu částkou 27 513 000 Kč. (Zpráva o situaci..., 2011; Evropský sociální fond, 2009)

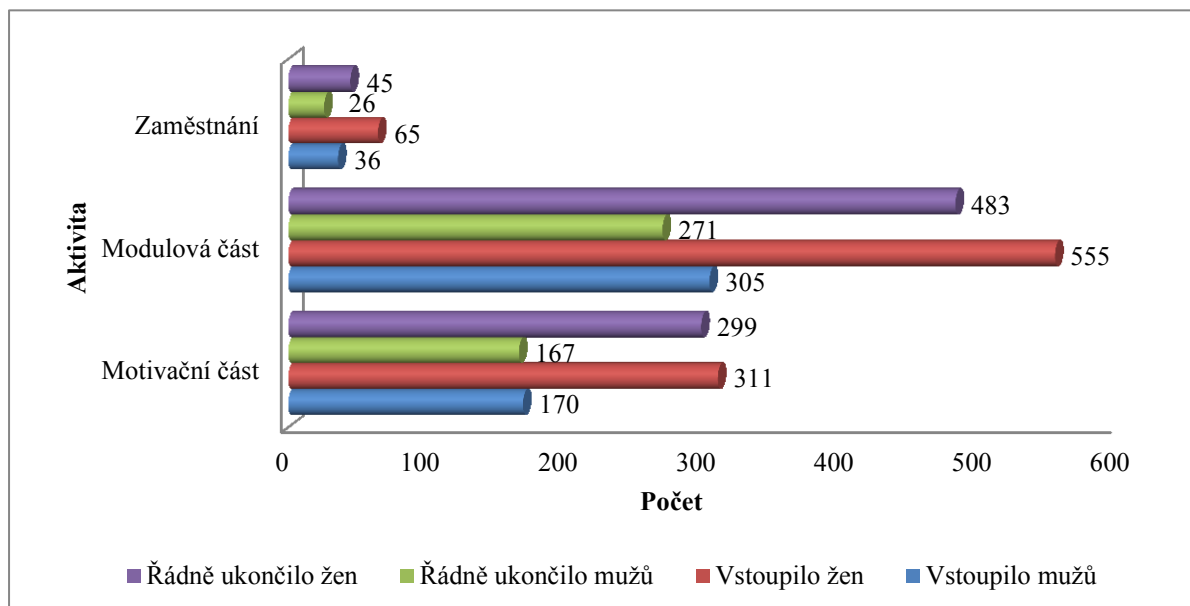
Tab. 4.2: Finanční prostředky projektu Příležitost pro zkušené

Zdroje financování	Částka v Kč
Příspěvek z ESF	23 386 050
Příspěvek ze SR	4 126 950
Celkem	27 513 000

Zdroj: <http://www.esfcr.cz/projekty/prilezitost-pro-zkusene> ; vlastní zpracování

Projekt je realizován od 2. listopadu 2009 do 31. října 2012 a na grafu 4.1 je znázorněno, že doposud do motivační části vstoupilo a také řádně ukončilo projekt větší množství žen oproti mužům. Do zaměstnání vstoupilo 65 žen a pouze 36 mužů. (Zpráva o situaci..., 2011; Evropský sociální fond, 2009)

Graf 4.1: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Příležitost pro zkušené

Zdroj: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/zlk/evropsky_socialni_fond/regionalni_individualni_projekty; vlastní zpracování

Projekt **Šance pro rodiče** byl určen pro uchazeče, kteří se chystali na trh práce a pečovali o dítě do 15 let. Projektu se mělo zúčastnit minimálně 270 osob z celého Zlínského kraje a minimální počet pro okres Vsetín byl 70 osob. Účelem projektu bylo pomoci cílové skupině dostat se na trh práce, obnovit jejich znalosti a dovednosti nebo pomoci jim samostatně podnikat. Tabulka 4.3 ukazuje, že celkové finance byly ve výši 38 974 800 Kč. (Zpráva o situaci..., 2011; Evropský sociální fond, 2009)

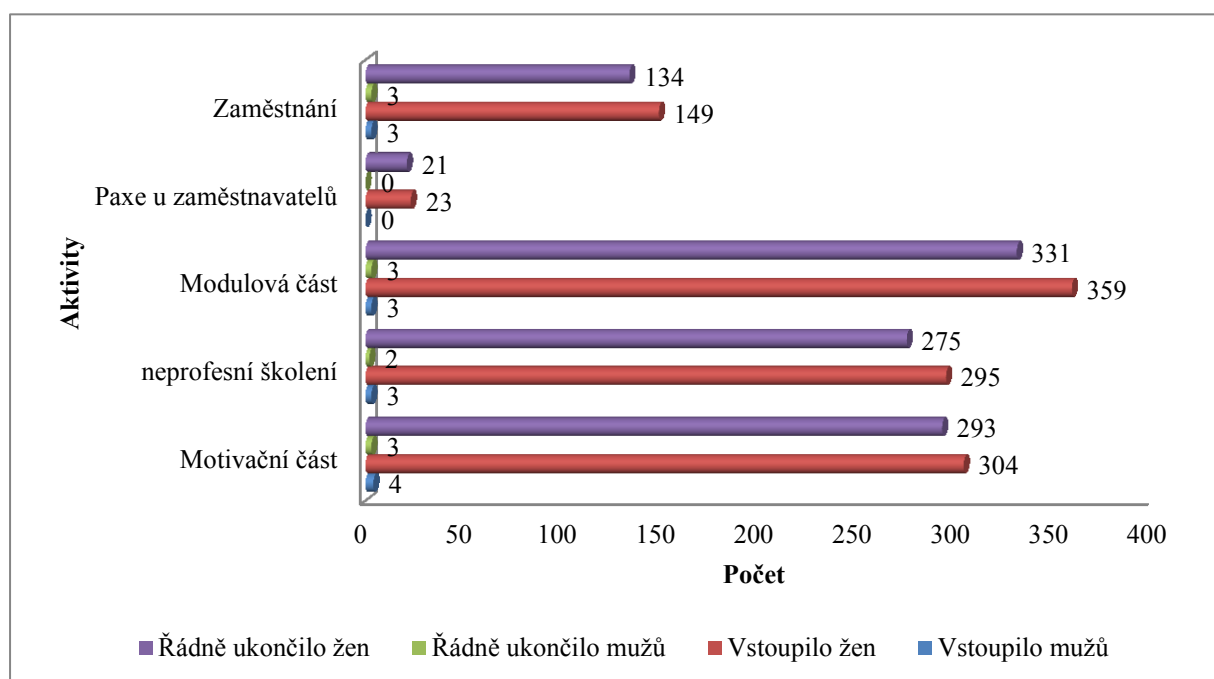
Tab. 4.3: Finanční prostředky projektu Šance pro rodiče

Zdroje financování	Částka v Kč
Prostředky z ESF	33 128 580
Prostředky ze SR	5 846 220
Celkem	38 974 800

Zdroj: <http://www.esfcr.cz/projekty/sance-pro-rodice>; vlastní zpracování

Projekt byl realizován od 1. února 2009 do 31. ledna 2012. Na grafu 4.2 je zobrazena obrovská převaha žen v projektu, což je logické, protože ve většině rodin pečují o děti matky. (Zpráva o situaci..., 2011, Evropský sociální fond, 2009)

Graf 4.2: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Šance pro rodiče

Zdroj: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/zlk/evropsky_socialni_fond/regionalni_individualni_projekty; vlastní zpracování

Projekt **Život bez bariér** byl vymezen pro uchazeče se zdravotním postižením. Minimální počet pro okres Vsetín byl 36 osob z celkového počtu 204 osob pro celý Zlínský kraj. Cílem projektu bylo, aby si účastníci zlepšili své dovednosti a aby se následně uplatnili na trhu práce. Pro projekt byly potřebné prostředky ve výši 22 506 500 Kč, tuto skutečnost zobrazuje tabulka 4.4. (Zpráva o situaci..., 2011; Evropský sociální fond, 2009)

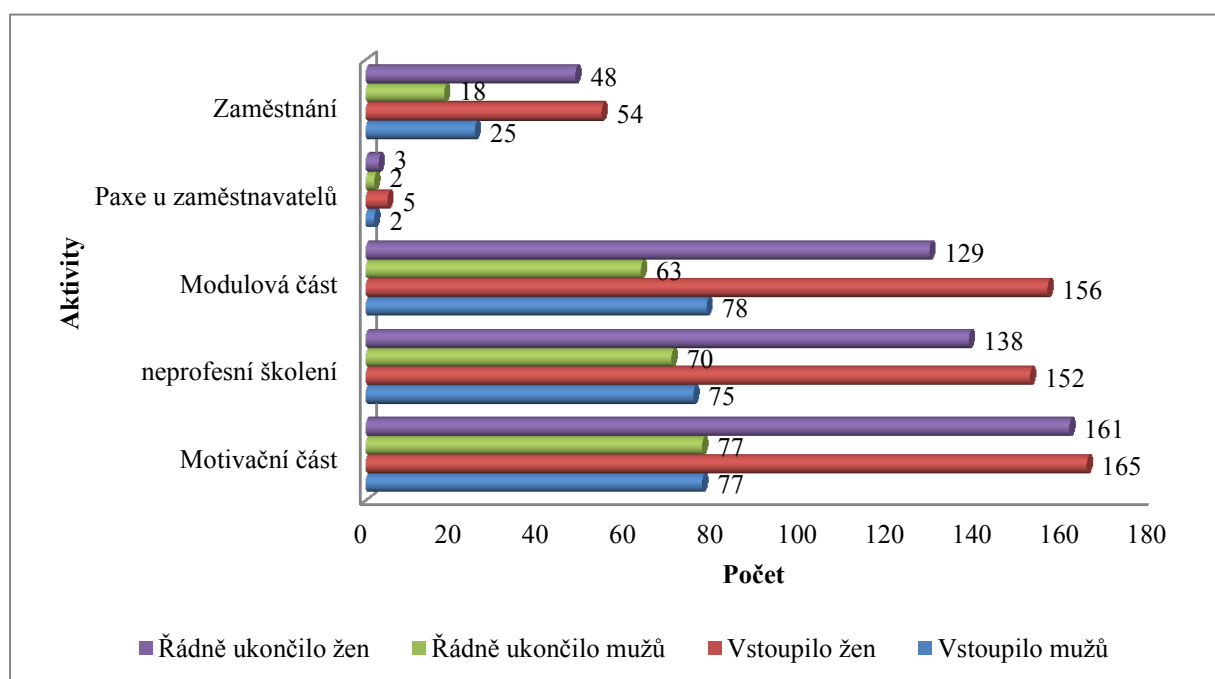
Tab. 4.4: Finanční prostředky projektu Život bez bariér

Zdroje financování	Částka v Kč
Prostředky z ESF	19 130 525
Prostředky ze SR	3 375 975
Celkem	22 506 500

Zdroj: <http://www.esfcr.cz/projekty/znovu-do-prace> ; vlastní zpracování

Projekt trval od 1. února 2009 do 31. ledna 2012 a jak uvádí graf 4.3, podle posledních dostupných informací nejvíce žen vstoupilo i řádně ukončilo motivační část. Naopak, jak muži, tak i ženy neměli zájem o praxe u zaměstnavatelů. Praxi ukončili jen 2 muži a 3 ženy. (Zpráva o situaci..., 2011; Evropský sociální fond, 2011)

Graf 4.3: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Život bez bariér

Zdroj: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/zlk/evropsky_socialni_fond/regionalni_individualni_projekty; vlastní zpracování

Projekt **Znovu do práce** je stanoven pro uchazeče, kteří jsou evidováni déle než pět měsíců na úřadech práce ve Zlínském kraji. Celkový minimální počet uchazečů je stanoven na 790 a pro okres Vsetín byl určen minimální počet 200 osob. Cílovou skupinou jsou nejen dlouhodobě nezaměstnaní, ale také dlouhodobě nezaměstnané zdravotně postižené osoby, starší obyvatelé, také osoby s nízkým vzděláním. Cílem projektu je dodat účastníkům

potřebné znalosti a dovednosti a pomoci jim nalézt zaměstnání. Tabulka 4.5 uvádí, že celková částka byla vyčíslena na 41 216 000 Kč. (Zpráva o situaci..., 2011; Evropský sociální fond, 2009)

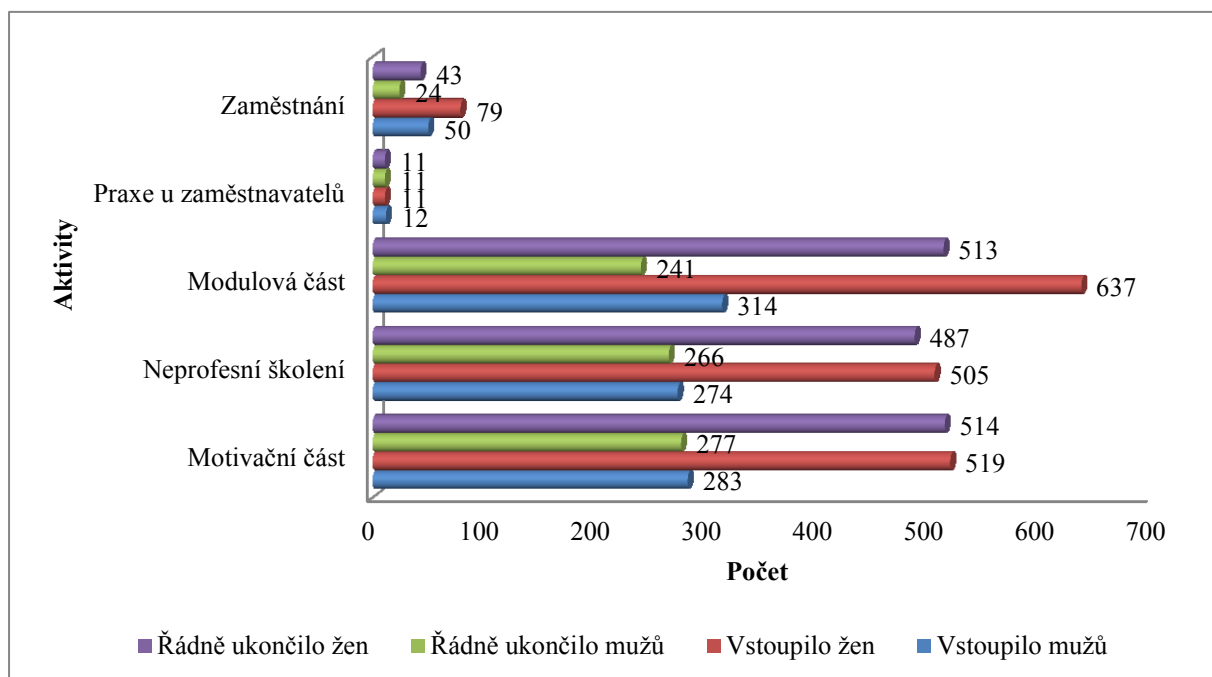
Tab. 4.5: Finanční prostředky projektu Znovu do práce

Zdroje financování	Částka v Kč
Prostředky z ESF	35 033 600
Prostředky ze SR	6 182 400
Celkem	41 216 000

Zdroj: <http://www.esfcr.cz/projekty/znovu-do-prace>; vlastní zpracování

Projekt je realizován od 1. září 2009 do 31. srpna 2012. Graf 4.4 ukazuje skutečnost, že motivační činnost ukončilo 514 žen a 277 mužů. Postupně se počet účastníků v jednotlivých aktivitách snižoval. (Zpráva o situaci..., 2011; Evropský sociální fond 2009)

Graf 4.4: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Znovu do práce

Zdroj: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/zlk/evropsky_socialni_fond/regionalni_individualni_projekty; vlastní zpracování

Projekt **Klíč k zaměstnání** byl určen pro osoby, které mají pouze základní vzdělání nebo neukončené základní vzdělání. Osoby s nízkým stupněm vzdělání patřily a stále patří mezi ohrožené skupiny na trhu práce a často, pokud práci získají, nachází pouze špatně

placené zaměstnání. Tohoto projektu se mělo zúčastnit minimálně 312 osob z celého Zlínského kraje a z okresu Vsetín byl minimální počet 84. Cílem projektu bylo získání znalostí a dovedností cílové skupiny, zvýšení jejich sebevědomí, motivace, poradenství a zprostředkování vhodného povolání. Z tabulky 4.6 je patrné, že z ESF byl projekt financován částkou 24 253 050 Kč a ze státního rozpočtu ve výši 4 279 950 Kč. (Zpráva o situaci..., 2011; Evropský sociální fond, 2009)

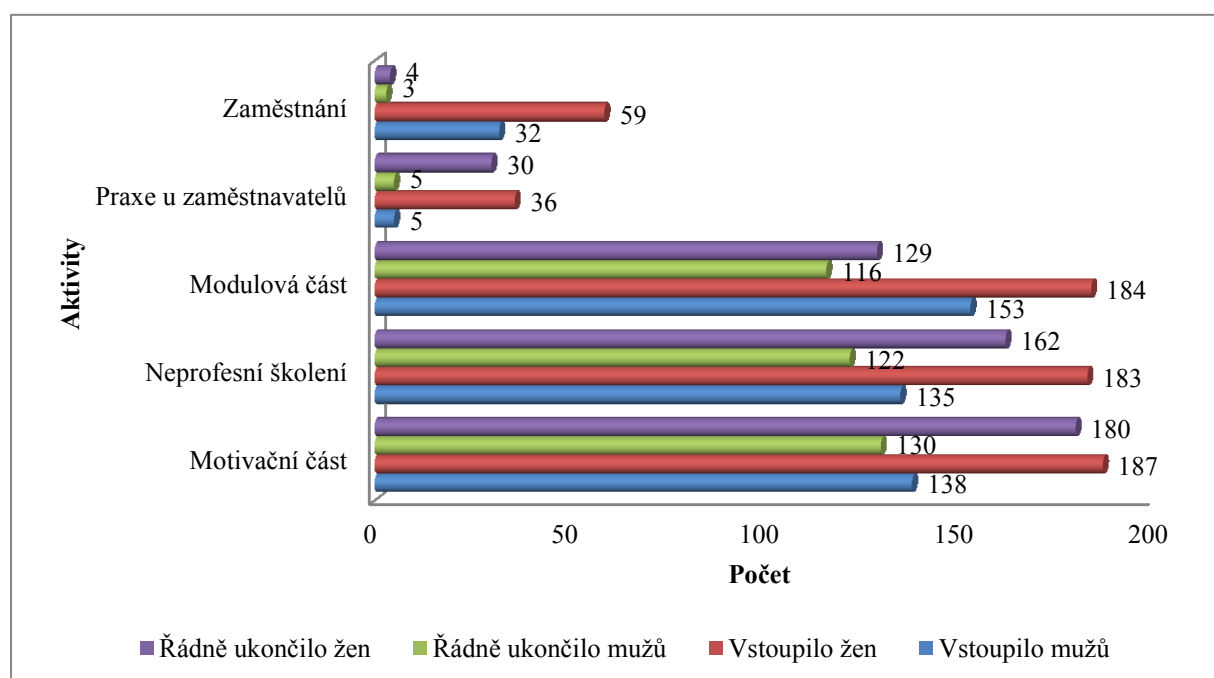
Tab. 4.6: Finanční prostředky projektu Klíč k zaměstnání

Zdroje prostředků	Částka v Kč
Prostředky z ESF	24 253 050
Prostředky ze SR	4 279 950
Celkem	28 533 000

Zdroj: <http://www.esfcr.cz/projekty/klic-k-zamestnani>; vlastní zpracování

Projekt byl realizován od 1. února 2009 do 31. ledna 2012. Na grafu 4.5 je zobrazeno, že do zaměstnání vstoupilo 59 žen a 32 mužů, řádně ukončili zaměstnání pouze 3 muži a 4 ženy. (Zpráva o situaci..., 2011; Evropský sociální fond, 2009)

Graf 4.5: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Klíč k zaměstnání

Zdroj: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/zlk/evropsky_socialni_fond/regionalni_individualni_projekty; vlastní zpracování

V projektu **Startujeme** jsou cílovou skupinou ti, kteří absolvovali minimálně střední školu s maturitou, a doba po ukončení jejich studia nepřesáhla 2 roky. Podmínkou je i to, že se tyto osoby nesměly zúčastnit před projektem kurzu ECDL (ECDL je kurz, ve kterém se osoby naučí počítačových znalostí a dovedností). Absolventi středních škol mají špatné uplatnění na trhu práce, nemají potřebnou praxi a neumí komunikovat. Proto cílem projektu Startujeme je, aby se účastníci uměli orientovat na trhu práce, aby si zvýšili své znalosti a začlenili se do pracovního prostředí. Součástí bude také test odborných znalostí IT, účastníci absolvují odbornou praxi u veřejné správy. Projekt je realizován od 22. prosince 2011 a bude ukončen 30. listopadu 2013 získáním certifikátu ECDL. Celkově potřebuje projekt 23 861 200 Kč, což lze vidět v tabulce 4.7. (Evropský sociální fond, 2011)

Tab. 4.7: **Finanční prostředky projektu Startujeme**

Zdroje financování	Částka v Kč
Prostředky z ESF	20 282 020
Prostředky ze SR	3 579 180
Celkem	23 861 200

Zdroj: <http://www.esfcr.cz/projekty/startujeme>; vlastní zpracování

4.3 Doporučení pro projekty financované z ESF na KoP Vsetín

Jelikož je situace s nezaměstnaností v okrese Vsetín stále nepříznivá, je podpora z EU prostřednictvím projektů financovaných z ESF velmi důležitá a významná. Z projektů, které již byly ukončeny nebo jsou realizovány, je zřejmé, že je o ně zájem ze strany uchazečů o zaměstnání. Pro účastníky jsou tyto projekty přínosné tím, že se více přiblíží pracovnímu životu, opět vykonávají nějakou činnost, zdokonalují své znalosti a dovednosti, a tím se stávají atraktivnější pro zaměstnavatele.

KoP Vsetín by měl i nadále spolupracovat s ostatními úřady práce ve Zlínském kraji. Důležité je prostřednictvím projektů se i do budoucna zaměřit na nejvíce ohrožené skupiny osob na trhu práce, kterými jsou osoby dlouhodobě nezaměstnané, protože je u nich menší pravděpodobnost návratu do zaměstnání. Situaci by mohl vylepšit projekt zaměřený právě na dlouhodobě nezaměstnané s cílem poukázat na negativní faktory spojené s nezaměstnaností. Je potřeba realizovat také projekty týkající se i dalších nejohroženějších skupin v regionu Vsetín, kterými jsou absolventi škol a lidé v předdůchodovém věku.

Z již ukončených projektů také vyplynulo, že lidé mají velký zájem o počáteční aktivity projektů, což je odůvodněno povinnou účastí osob v projektu, ale většinou se

neúčastnili závěrečných činností jako zprostředkování praxe u zaměstnavatelů. Hlavně pro absolventy škol je praxe velmi důležitá, proto jako možné řešení by mohl být finanční výdělek za absolvovanou praxi nebo zavedení povinné účasti lidí ve všech činnostech projektů.

Řešením nezaměstnanosti v okrese Vsetín bude jistě i v dalších letech pomoc poskytovaná prostřednictvím KoP Vsetín v podobě projektů financovaných z EU. Díky národním i regionálním individuálním projektům se podařilo snížit nezaměstnanost v okrese Vsetín, což byl a stále je hlavní cíl KoP Vsetín.

5 Závěr

V bakalářské práci je poukázáno na to, že nezaměstnanost představuje velké ekonomické a sociální problémy, které se vlivem hospodářské krize ještě více prohloubily. Proto je důležité se snažit nezaměstnanost snižovat. Pro zpracování byl vybrán okres Vsetín, který patří mezi problémové regiony v České republice. Zatímco byla míra nezaměstnanosti v roce 2008 pouhých 7,31 %, tak v roce 2009 se zvýšila vlivem ekonomického úpadku a následného propouštění zaměstnanců na 12,34 %. Nezaměstnanost dosáhla svého vrcholu na počátku roku 2010 a od tohoto období se začala snižovat, pořád ale nedosahuje hodnoty před ekonomickou krizí. Nejhorší situace podle mikroregionů byla shledána v mikroregionu Karolinka, kde míra nezaměstnanosti dosahovala v roce 2009 17,14 %. Podle věkové kategorie jsou nejvíce ohroženou skupinou osoby ve věku 50 - 59 let. Podle délky nezaměstnanosti byla určena jako nejvíce problémová skupina dlouhodobě nezaměstnaní a nezaměstnaní do 3 měsíců. Z pohledu pohlaví se situace vyvíjela stabilně.

Největším problémem regionu Vsetín v posledních letech je nedostatek volných pracovních míst. Ve srovnání s počtem uchazečů o zaměstnání je situace velmi kritická.

Míra nezaměstnanosti ve srovnání okresu Vsetín, Zlínského kraje, České republiky a EU – 27 byla v roce 2011 nejvyšší právě v regionu Vsetín.

Situaci může zlepšit podpora ze strukturálních fondů EU. Jak bylo naznačeno, KoP Vsetín realizuje pro období 2007 – 2013 národní a regionální individuální projekty. Významným se stal projekt *Vzdělávejte se!*, který pomáhal zaměstnavatelům, aby nepropouštěli své zaměstnance z důvodu hospodářské krize. Z národních individuálních projektů jsou oblíbeným projektem *Veřejně prospěšné práce*, díky kterým bylo v roce 2010 vytvořeno 287 nových pracovních míst. Nejvíce finančních prostředků z ESF z regionálních individuálních projektů získal projekt *Znovu do práce*, a to v částce 30 912 000 Kč. V tomto období je stále realizován projekt *Příležitost pro zkušené*, *Znovu do práce* a projekt *Startujeme*. Ukončen byl projekt *Šance pro rodiče*, *Život bez bariér* a *Klíč k zaměstnání*. Z již ukončených projektů byl nejvíce přínosný, z pohledu nejvíce zaměstnaných, projekt *Šance pro rodiče*, zde bylo zaměstnáno 137 uchazečů, ze stále realizovaných projektů to je *Příležitost pro zkušené* s celkovým počtem zaměstnaných 71.

V současné době lze vidět zlepšení zaměstnanosti ve sledovaném regionu, i když míra nezaměstnanosti klesá velmi pomalu a bude ještě několik let trvat, než se ekonomika v tomto regionu stabilizuje, bude se více vyrábět, vzroste objem provozovaných služeb a zaměstnavatelé začnou zaměstnávat více pracovní síly.

Cílem bakalářské práce bylo zjištění posouzení míry nezaměstnanosti v okrese Vsetín, určení nejohroženějších skupin osob na trhu práce a zhodnocení podpory zaměstnanosti prostřednictvím projektů realizovaných KoP Vsetín a financované z EU.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

1. BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. BECK, 2009. ISBN 978-80-7400-11-6.
2. BUCHTOVÁ, Božena, et al. *Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-9006-8.
3. JUREČKA, Václav a Ivana JÁNOŠÍKOVÁ, et al. *Makroekonomie základní kurs*. 2. vyd. Ostrava: VŠB- Technická univerzita Ostrava, 2009. ISBN 978-80-248-2065-1.
4. KUCHAR, Pavel. *Trh práce: sociologická analýza*. Praha: Karolinum, 2007. 183 s. ISBN 978-80-246-1383-3.
5. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: společnost pro odbornou literaturu -Barrister&Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-13-8.
6. MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1994. 151 s. ISBN 80-901424-9-4.
7. STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2.
8. NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika EU*. Ostrava: VŠB- Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2007. 206 s. ISBN 978-80-248-1413-1.
9. ŠIMEK, Milan. *Ekonomie trhu práce A*. Ostrava: VŠB- Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2007. 171 s. ISBN 978-80-248-1416-2.

10. TULEJA, Pavel a Ingrid MAJEROVÁ, et al. *Základy makroekonomie: učebnice pro ekonomické a obchodně podnikatelské fakulty*. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-251-0952-6.
11. VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. Praha: GRADA, 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.

Elektronické dokumenty

12. EUROPA. EUR – Lex: *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999*. [online]. 2006 [cit. 2. 3. 2012]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0079:0081:CS:PDF>
13. Evropská komise Regionální politika - Inforegio: *Politika soudržnosti 2007 – 2013 Poznámky a úřední texty* [online]. 2007 [cit. 2. 3. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/publications/guide2007_cs.pdf

Internetové zdroje

14. CZECHINVEST Agentura pro podporu podnikání a investic: *Co je to Operační program Podnikání a inovace prostředí* [online]. 2012 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/co-je-to-oppi>
15. Český statistický úřad: *Veřejná databáze* [online]. 2012 [cit. 20. 3. 2012]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&cislotab=PRA5042PU_OK&cas_1_96=20101231&vo=null&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp
16. European Commission Regional Policy- Inforegio: *Cohesion fund* [online]. 2012 [cit. 1. 3. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/cohesion/index_en.cfm#

17. EUROSTAT: *National structures (EU)* [online]. 2011 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/correspondence_tables/national_structures_eu
18. EUROSTAT: *NUTS- Nomenclature of territorial units for statistic* [online]. 2011 [cit. 10. 3. 2012]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/introduction
19. EUROSTAT: *Principles and Characteristics* [online]. 2011 [cit. 2. 3. 2012]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/principles_characteristics
20. EUROSTAT: *Unemployment rate, annual average, by sex and age groups (%)* [online]. 2012 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do>
21. Evropský sociální fond v ČR: *Klíč k zaměstnání* [online]. 2009 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/projekty/klic-k-zamestnani>
22. Evropský sociální fond v ČR: *OP lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)* [online]. 2008 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz>
23. Evropský sociální fond v ČR: *Příležitost pro zkušené* [online]. 2009 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/projekty/prilezitost-pro-zkusene>
24. Evropský sociální fond v ČR: *Startujeme* [online]. 2011 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/projekty/startujeme>
25. Evropský sociální fond v ČR: *Šance pro rodiče* [online]. 2009 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/projekty/sance-pro-rodice>
26. Evropský sociální fond v ČR: *Vzdělávejte se!* [online]. 2010 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z:

<http://www.esfcr.cz/projekty/vzdelavejte-se-1>

27. Evropský sociální fond v ČR: *Znovu do práce* [online]. 2009 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/projekty/znovu-do-prace>
28. Evropský sociální fond v ČR: *Život bez bariér* [online]. 2011 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/zakazky/zivot-bez-barier>
29. Fondy Evropské Unie: *Regionální politika EU* [online]. 2012 [cit. 2. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f35b30a8-c37b-44ec-abe4-ba01ec4294b6/Regionalni-politika-EU>
30. Fondy Evropské Unie: *Operační program životní prostředí* [online]. 2012 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Zivotni-prostredi>
31. Fondy Evropské Unie: *Operační program Podnikání a inovace* [online]. 2012 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>
32. Fondy Evropské Unie: *Operační program lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. 2012 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>
33. Fondy Evropské Unie: *Operační program Doprava* [online]. 2012 [cit. 10. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Doprava>
34. Fondy Evropské Unie: *Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. 2012 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Vzdelavani-pro-konkurenceschopnost>

35. Fondy Evropské Unie: *Operační program Výzkum a vývoj pro inovace* [online]. 2012 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Vyzkum-a-vyvoj-pro-inovace>

36. Fondy Evropské Unie: *Integrovaný operační program* [online]. 2012 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/Integrovani-operacni-program>

37. Fondy Evropské Unie: *Regionální operační programy* [online]. 2012 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>

38. MARLIN centrum dalšího vzdělávání: *Kontakty* [online]. 2010 [cit. 28. 3. 2012]. Dostupné z: <http://marlin.eu/kontakt/>

39. MPSV: *Časové řady* [online]. 2011 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

40. MPSV: *Národní individuální projekty ESF* [online]. 2011 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/zlk/evropsky_socialni_fond/narodni_individualni_projekty

41. MPSV: Projekt: „*Vzdělávejte se!*“ [online]. 2010 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/esf/projekty/vzdelavejte_se

42. MPSV: *Regionální individuální projekty ESF* [online]. 2012 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/zlk/evropsky_socialni_fond/regionalni_individualni_projekty

43. MŠMT Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: *Podrobněji o OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online] 2006 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z:

<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/podrobneji-o-op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost>

44. Operační program Doprava: *Operační program Doprava- základní informace* [online]. 2010 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.opd.cz/cz/Zakladni-informace>
45. Operační program Životní prostředí: *Stručně o OP Životní prostředí* [online]. 2012 [cit. 5. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/16/strucne-o-op-zivotni-prostredi/>
46. Regionální politika- Inforegio: *Fond soudržnosti ve stručnosti* [online]. 2011 [cit. 1. 3. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/procf/cf_cs.htm
47. Zlínský kraj: *Kraj v číslech* [online]. 2002 [cit. 25. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?nid=3581&docid=27940&doctype=ART&did=3657>
48. Zlínský kraj: *Vsetínsko* [online]. 2002 [cit. 25. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?nid=3581&docid=27944&doctype=ART&did=3654>
49. Znovu do práce: *Dodavatel veřejné zakázky* [online]. 2012 [cit. 29. 3. 2012]. Dostupné z: http://znovu-do-prace.cz/?Dodavatel_ve%F8ejn%E9_zak%E1zky

Interní materiály

50. Úřad práce ve Vsetíně: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Vsetín za rok 2005.* únor 2006
51. Úřad práce ve Vsetíně: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Vsetín za rok 2006.* únor 2007
52. Úřad práce ve Vsetíně: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Vsetín za rok 2007.* únor 2008

53. Úřad práce ve Vsetíně: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Vsetín za rok 2008.*
únor 2009
54. Úřad práce ve Vsetíně: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Vsetín za rok 2009.*
únor 2010
55. Úřad práce ve Vsetíně: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Vsetín za rok 2010.*
únor 2011

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
EAGGF	Evropský zemědělský orientační a záruční fond
ECU	evropská měnová jednotka
EHS	Evropské hospodářské společenství
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EUR	euro
FIFG	Finanční nástroj na podporu rybolovu
FS	Fond soudržnosti
HDP	hrubý domácí produkt
HND	hrubý národní důchod
KoP Vsetín	Úřad práce ČR, krajská pobočka ve Zlíně, kontaktní pracoviště Vsetín
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
mil.	milion
mld.	miliarda
např.	například
NIP	národní individuální projekty
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
obyv.	obyvatelstvo
OPD	Operační program doprava
OPPI	Operační program podnikání a inovace
OPLZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
OPVK	Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost
OPŽP	Operační program životní prostředí
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PPP	parita kupní síly
RIP	regionální individuální projekty
ROP	regionální operační programy
SF	strukturální fondy
SR	státní rozpočet
VŠPS	výběrové šetření pracovních sil

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Seznam Tabulek

Tab. 2.1: Rozdělení NUTS úrovní podle počtu obyvatel	16
Tab. 2.2: Operační programy v České republice na období 2000 - 2006	23
Tab. 2.3: Operační programy v České republice podle cílů na období 2007 - 2013	23
Tab. 3.1: Počet obyvatel a ekonomicky aktivních obyvatel ve městech v okrese Vsetín, stav k 31. 12. 2009	28
Tab. 3.2: Počet zaměstnaných osob a OSVČ v okrese Vsetín za roky 2005 – 2010, stav k 31. 12.	30
Tab. 3.3: Počet zaměstnaných cizinců na trhu práce v okrese Vsetín za roky 2005 – 2010, stav k 31. 12.	32
Tab. 3.4: Míra nezaměstnanosti v okrese Vsetín za roky 2005 – 2010, stav k 31. 12., v %	32
Tab. 3.5: Míra registrované nezaměstnanosti podle podhlaví za roky 2005 - 2010, stav k 31. 12., v %	33
Tab. 3.6: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých mikroregionech za roky 2005 – 2010, stav k 31. 12., v %	34
Tab. 3.7: Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání u vybraných skupin za roky 2007 - 2010, stav k 31. 12.	34
Tab. 3.8: Vývoj počtu volných pracovních míst za roky 2007 – 2010, stav k 31. 12.	38
Tab. 4.1: Příklady rekvalifikací	45
Tab. 4.2: Finanční prostředky projektu Příležitost pro zkušené	46
Tab. 4.3: Finanční prostředky projektu Šance pro rodiče	47
Tab. 4.4: Finanční prostředky projektu Život bez bariér	48
Tab. 4.5: Finanční prostředky projektu Znovu do práce	49
Tab. 4.6: Finanční prostředky projektu Klíč k zaměstnání	50
Tab. 4.7: Finanční prostředky projektu Startujeme	51

Seznam grafů

Graf 2.1: Podíl jednotlivých strukturálních fondů v letech 1975 a 2005	19
Graf 2.2: Rozdělení prostředků mezi cíle regionální politiky na období 2007 - 2013	22

Graf 3.1: Vývoj měsíční míry nezaměstnanosti, za roky 2006 – 2010.....	33
Graf 3.2: Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání u vybraných skupin za roky 2007 – 2010, stav k 31.12.	35
Graf 3.3: Struktura uchazečů o zaměstnání v okrese Vsetín podle věku za roky 2007 - 2010, stav vždy k 31. 12.	36
Graf 3.4: Struktura uchazečů o zaměstnání v okrese Vsetín podle pohlaví za roky 2007 - 2010, stav vždy k 31. 12.	37
Graf 3.5: Struktura uchazečů o zaměstnání v okrese Vsetín podle délky nezaměstnanosti za roky 2007 - 2010, stav vždy k 31. 12.	38
Graf 3.6: Porovnání vývoje uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst za roky 2007 – 2010, stav k 31. 12.....	39
Graf 3.7: Srovnání průměrné míry nezaměstnanosti okresu Vsetín se Zlínským krajem, Českou republikou a EU – 27 za roky 2007 - 2011	40
Graf 4.1: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Příležitost pro zkušené...46	
Graf 4.2: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Šance pro rodiče	47
Graf 4.3: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Život bez bariér	48
Graf 4.4: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Znovu do práce.....	49
Graf 4.5: Počet žen a mužů v jednotlivých aktivitách projektu Klíč k zaměstnání	50

Seznam obrázků

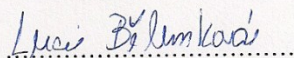
Obr. 2.1: Dobrovolná nezaměstnanost	9
Obr. 2.2: Nedobrovolná nezaměstnanost	10
Obr. 3.1: Zlínský kraj podle okresů.....	27

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. května

Lucie Bělunková

Seznam příloh

Příloha 1	Počet NUTS regionů v zemích EU
Příloha 2	Fond soudržnosti pro čtyři způsobilé státy jako průměr za období 2000 - 2006
Příloha 3	Fond soudržnosti pro členské státy, které přistoupily v roce 2004 jako průměr za období 2004 - 2006
Příloha 4	Orientační rozdělení položek podle jednotlivých členských států na období 2007 - 2013, v mil. EUR (v současných cenách)

Přílohy

Příloha 1: Počet NUTS regionů v zemích EU

Členské státy	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3	LAU 1	LAU 2
Belgie	3	11	44	/	589
Bulharsko	2	6	28	264	5329
Česká republika	1	8	14	77	6249
Dánsko	1	5	11	99	2148
Estonsko	1	1	5	15	227
Finsko	2	5	20	77	416
Francie	9	26	100	3787	36683
Irsko	1	2	8	34	3441
Itálie	5	21	107	/	8101
Kypr	1	1	1	6	613
Litva	1	1	10	60	518
Lotyšsko	1	1	6	33	527
Lucembursko	1	1	1	13	116
Maďarsko	3	7	20	168	3152
Malta	1	1	2	6	68
Německo	16	39	429	1457	12 379
Nizozemí	4	12	40	/	443
Polsko	6	16	66	278	2478
Portugalsko	3	7	30	308	4260
Rakousko	3	9	35	/	2357
Rumunsko	4	8	42	/	3174
Řecko	4	13	51	1034	6130
Slovensko	1	4	8	79	2928
Slovinsko	1	2	12	58	210
Velká Británie	12	37	133	443	10 664
Španělsko	7	19	59	/	8 111
Švédsko	3	8	21	/	290
Celkem	97	271	1303	8397	121 601

Zdroj:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/correspondence_tables/national_structures_eu; vlastní zpracování

Příloha 2: Fond soudržnosti pro čtyři způsobilé státy jako průměr za období 2000 - 2006

Způsobilá země	Částka v mil. EUR, (v cenách roku 2004)
Španělsko	12 357
Portugalsko	3388
Řecko	3388
Irsko	584

Zdroj: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/proc/cf_cs.htm; vlastní zpracování

Příloha 3: Fond soudržnosti pro členské státy, které přistoupily v roce 2004 jako průměr za období 2004 - 2006

Způsobilá země	Částka v mil. EUR (v cenách roku 2004)
Polsko	4 178,60
Maďarsko	1 112,67
Česká republika	936,05
Litva	608,17
Slovensko	570,50
Lotyšsko	515,43
Estonsko	309,03
Slovinsko	188,71
Kypr	53,94
Malta	21,94

Zdroj: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/proc/cf_cs.htm; vlastní zpracování

Příloha 4: Orientační rozdělení položek podle jednotlivých členských států na období 2007 - 2013, v mil. EUR (v současných cenách)

Členské státy EU	Konvergence			Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		Evropská územní spolupráce	Celkem
	Fond soudržnosti	konvergence	Phasing-out regiony	Phasing-in regiony	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		
Belgie			638		1425	194	2258
Bulharsko	2 283	4 391				179	6853
Česká rep.	8819	17064			419	389	26692
Dánsko					510	103	613
Estonsko	1152	2252				52	3456
Finsko				545	1051	120	1716
Francie		3191			10257	872	14319
Irsko				458	293	151	901
Itálie		21211	430	972	5353	846	28812
Kypr	213			399		28	640
Litva	2305	4470				109	6885
Lotyšsko	1540	2991				90	4620
Lucembursko					50	15	65
Maďarsko	8642	14248		2031		386	25307
Malta	284	556				15	855
Německo		11864	4215		9409	851	26340
Nizozemí					1660	247	1907
Polsko	22176	44377				731	67284
Portugalsko	3060	17133	280	448	490	99	21511
Rakousko			177		1027	257	1461
Rumunsko	6552	12661				455	19668
Řecko	3697	9420	6458	635		210	20420
Slovensko	3899	7013			449	227	11588
Slovinsko	1412	2689				104	4205
Velká Británie		2738	174	965	6014	722	10613
Španělsko	3543	21054	1583	4955	3522	559	35217
Švédsko					1626	265	1891
Celkem	69 577	199 323	13955	11408	43555	8276	346097

Zdroj: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/publications/guide2007_cs.pdf ; vlastní zpracování